

true
together

เอกสารประกอบการตัดสิน
รางวัลสาขานำเสนอ ครั้งที่ 12
ประจำปี 2559

จัดโดย สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย
สนับสนุนโดย บริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด(มหาชน)

ติดตามได้ที่

www.thaibja.org

www.facebook.com/thaibja

www.twitter.com/thaibja

หลักเกณฑ์
การประกวดผลงานข่าว ‘รางวัลสายฟ้าน้อย’ ครั้งที่ ๑๒
โดย สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๙

สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทยได้จัดให้มีการประกวดผลงานสารคดีเชิงข่าว ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๙ โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

๑. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ ในการผลิตรายการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ที่มีคุณภาพของนิสิตนักศึกษาหลักสูตรนิเทศศาสตร์ สาขาวิชาวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์
๒. เพื่อเตรียมความพร้อมของนิสิตนักศึกษา ก่อนเข้าสู่วิชาชีพ
๓. เพื่อประสานความร่วมมืออย่างใกล้ชิด ระหว่างสมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย สถาบันอุดมศึกษา และหน่วยงานเอกชนที่สนับสนุนโครงการฯ

ประเภทรางวัล

ด้านวิทยุ แบ่งออกเป็น ๑ ประเภท ดังนี้

๑. สารคดีเชิงข่าววิทยุกระจายเสียง

- ๑.๑ รางวัลดีเด่น โล่เกียรติยศ และเงินรางวัล ๑๕,๐๐๐ บาท ๑ รางวัล
- ๑.๒ รางวัลชมเชย โล่เกียรติยศ และเงินรางวัล ๕,๐๐๐ บาท ๓ รางวัล

ด้านโทรทัศน์ มี ๔ ประเภท คือ

๑. สารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ ประเภทวิถีชุมชนดีเด่น

- ๑.๑ รางวัลดีเด่น โล่เกียรติยศ และเงินรางวัล ๒๐,๐๐๐ บาท
- ๑.๒ รางวัลชมเชย โล่เกียรติยศ และเงินรางวัล ๑๐,๐๐๐ บาท

นิยาม วิถีชุมชนดีเด่น หมายถึง ชีวิตความเป็นอยู่ทั่วไป

๒. สารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ ประเภทอัตลักษณ์วัฒนธรรมดีเด่น

- ๒.๑ รางวัลดีเด่น โล่เกียรติยศ และเงินรางวัล ๒๐,๐๐๐ บาท
- ๒.๒ รางวัลชมเชย โล่เกียรติยศ และเงินรางวัล ๑๐,๐๐๐ บาท

นิยาม อัตลักษณ์วัฒนธรรมดีเด่น หมายถึง ความหลากหลายทางวัฒนธรรม เอกลักษณ์วัฒนธรรมประเพณี

๓. สารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ ประเภทสิ่งแวดล้อมดีเด่น

- ๓.๑ รางวัลดีเด่น โล่เกียรติยศ และเงินรางวัล ๒๐,๐๐๐ บาท
- ๓.๒ รางวัลชมเชย โล่เกียรติยศ และเงินรางวัล ๑๐,๐๐๐ บาท

๔. สารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ ประเภทข่าวทั่วไปดีเด่น

- ๔.๑ รางวัลดีเด่น โล่เกียรติยศ และเงินรางวัล ๒๐,๐๐๐ บาท
- ๔.๒ รางวัลชมเชย โล่เกียรติยศ และเงินรางวัล ๑๐,๐๐๐ บาท

หลักเกณฑ์การตัดสิน

คณะกรรมการ จะพิจารณาจากหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

1. คุณภาพ (Quality)

กระบวนการผลิตมีการค้นคว้าข้อมูลที่ต้องการ เป็นจริง แหล่งอ้างอิงเชื่อถือได้ ประเด็นและแง่มุมมีความสมดุลรอบด้าน เปิดโอกาสให้ฝ่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องได้แสดงความเห็นหรือให้ข้อมูลอย่างทัดเทียมกัน เนื้อหาเป็นเรื่องใกล้ตัวใหม่ ทันสมัยและสมบูรณ์ในเชิงข่าว

2. คุณค่า (Value)

นำเสนอเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ ส่งเสริมให้เกิดสิ่งดีงามในสังคมไทยหรือสื่อความหมายชี้ให้เห็นผลกระทบเชิงเศรษฐกิจหรือเชิงสังคมโดยรวม มีศักยภาพนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในทางสร้างสรรค์หรืออาจนำไปสู่การแก้ไขหรือป้องกันมิให้เกิดปัญหาดังกล่าวในอนาคต

3. ผลงาน (Performance)

การนำเสนอเนื้อหากระชับ ชัดเจน โดยใช้ศาสตร์และศิลป์ของวิทยุและโทรทัศน์ได้อย่างน่าสนใจ

4. จรรยาบรรณ (Code of Ethics)

ผลงานที่ส่งเข้าประกวดจะต้องเป็นต้นฉบับของผู้ส่งเข้าประกวด ไม่ได้ลอกเลียนแบบผู้อื่น มีสำนึกในจริยธรรมและสะท้อนความรับผิดชอบในการนำเสนอ

“ผลงานที่ส่งเข้าประกวดจะต้องเป็นผลงานที่ผลิตโดยนักศึกษาในทีมเท่านั้น หากคณะกรรมการตัดสินรางวัลฯ ตรวจสอบพบว่าผลงานหรือบางส่วนของผลงานมิได้ผลิตโดยนักศึกษาในทีมโดยตรง คณะกรรมการจะตัดสิทธิ์และไม่พิจารณาผลงานชิ้นนั้นที่ส่งเข้าประกวด เนื่องจากคณะกรรมการตัดสินรางวัลฯ ต้องการให้นักศึกษามีความซื่อสัตย์สุจริตในกระบวนการผลิต ซึ่งเป็นเรื่องจริยธรรมและความรับผิดชอบ”

****ความเห็นคณะกรรมการตัดสิน ให้ถือเป็นที่สุด****

ผู้สนับสนุนการประกวด

บริษัท ทู คอรัปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)

การส่งผลงานเข้าประกวด

ส่งผลงานเข้าประกวดต้องเป็นนิสิต/นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาต่างๆ สามารถผลิตงานในนามบุคคลหรือกลุ่มบุคคลก็ได้ แต่ต้องไม่เกินกลุ่มละ 5 คน โดยสามารถมีอาจารย์ที่ปรึกษาได้กลุ่มละ 1 คน

สารคดีเชิงข่าววิทยุกระจายเสียง มีความยาวระหว่าง 3-5 นาที (ห้ามเกิน 5 นาที) และส่งผลงานในนามมหาวิทยาลัย จำนวนไม่เกิน 5 ชิ้น / ประเภท โดยมีจดหมายนำส่งจากมหาวิทยาลัย และใช้แบบฟอร์มการส่งผลงานของสมาคมฯ รวมทั้งส่งผลงานในรูปแบบ CD จำนวน 9 ชุด

สารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ มีความยาวระหว่าง 3-5 นาที (ห้ามเกิน 5 นาที) และส่งผลงานในนามมหาวิทยาลัย จำนวนไม่เกิน 3 ชิ้น / ประเภท โดยมีจดหมายนำส่งจากมหาวิทยาลัย และใช้แบบฟอร์มการส่งผลงานของสมาคมฯ รวมทั้งส่งผลงานในรูปแบบ DVD จำนวน 9 ชุด

หมายเหตุ การส่งผลงานเข้าประกวด หากผิดหลักเกณฑ์การประกวด จะไม่ได้รับการพิจารณา

ลักษณะของข่าวและสารคดีเชิงข่าวที่ส่งเข้าประกวด

สารคดีเชิงข่าววิทยุและโทรทัศน์ ได้แก่ ข่าวที่ถูกนำเสนอในรูปแบบของสารคดีที่มีความหลากหลายทั้งในด้านกระบวนการผลิต เนื้อหา การสอดแทรกข้อมูลที่บอกถึงภูมิหลังที่มาของเรื่อง ทำให้เห็นแง่มุมต่างๆ ของประเด็นข่าว การใช้ภาษาบรรยาย ภาพและเสียงประกอบได้อย่างสอดคล้องกลมกลืน สารคดีเชิงข่าวดังกล่าวจะต้องยึดหลักการเบื้องต้นของการนำเสนอข่าว ได้แก่ องค์กรประกอบด้านแหล่งข่าวที่ต้องมีความรอบด้าน ทันต่อ

เหตุการณ์หรือเป็นเหตุการณ์ข่าวที่เกิดขึ้นในอดีต แต่มีผลกระทบต่อถึงภาวะปัจจุบัน ทั้งนี้ สารคดีเชิงข่าวจะปรากฏในรายการใดก็ได้ แต่สาระในสารคดีเชิงข่าวชิ้นนั้น จะต้องเป็นข้อเท็จจริง มีใช้เหตุการณ์สมมติที่มีการสร้างขึ้น

หลักฐานการส่งผลงาน

๑. สารคดีเชิงข่าววิทยุกระจายเสียง บันทึกลงแผ่นบันทึกข้อมูล (Compact Disc: CD) จำนวน ๙ แผ่น ต่อหนึ่งผลงานที่ส่งประกวด โดยใช้สกุลไฟล์ .mp3 .wav

๒. สารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ บันทึกลงแผ่นบันทึกข้อมูลภาพ (Video Compact Disc: DVD) จำนวน ๙ แผ่น ต่อหนึ่งผลงานที่ส่งประกวด โดยใช้สกุลไฟล์ .mov .mpeg4

๓. รายละเอียดของผลงาน ประกอบด้วย (เอกสารข้อ ๓.๑+ข้อ ๓.๒+ข้อ ๓.๓ จำนวน ๙ ชุด-ไม่ต้องแยกชุด)

๓.๑ ชื่อเรื่อง ชื่อผู้จัดทำ(ไม่เกิน 5 คน) ชื่อทีม ชื่ออาจารย์ผู้รับรอง เบอร์ติดต่อผู้จัดทำและอาจารย์ผู้รับรอง และชื่อสถาบันการศึกษาที่สังกัด โดยระบุประเภทที่ต้องการส่งให้ชัดเจน (ตามแบบฟอร์ม-กรุณาเขียนให้ถูกต้องและครบถ้วน โดยเฉพาะรายชื่อผู้จัดทำ เบอร์และชื่อทีม)

๓.๒ บทคัดย่อสรุปเรื่องราว พร้อมเหตุผลประกอบในการนำเสนอผลงานดังกล่าว ความยาวไม่เกิน ๑ - ๒ หน้า โดยอธิบายในประเด็นดังนี้ (ตามแบบฟอร์ม)

(๑) วัตถุประสงค์ในการเสนอผลงาน

(๒) ความเด่น ลักษณะเฉพาะหรือความพิเศษของผลงาน

(๓) คุณค่าของผลงาน

๓.๓ บทสมบรูณ์ (Script) ของผลงาน

***ทั้งนี้ทางสมาคมฯ ขอรายละเอียดของผลงาน (ไฟล์เอกสารข้อ ๓.๑ + ข้อ ๓.๒ + ข้อ ๓.๓) ให้บันทึกลงแผ่น CD เป็นไฟล์ doc ส่งมาด้วย จำนวน ๑ แผ่น

๔. ส่งผลงานมายัง สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย ๕๓๘/๑ ถนนสามเสน แขวงดุสิต เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐ โทรศัพท์ ๐-๒๒๔๓-๘๔๗๙ และ ๐-๒๒๔๓-๘๔๘๙

หมดเขตรับผลงานวันพุธที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

มหาวิทยาลัยต่างจังหวัด ถือเอาวันที่ประทับตราไปรษณีย์เป็นสำคัญ และต้องส่งเป็น EMS เท่านั้น

****กรณีที่ส่งผลงานมาทางไปรษณีย์ ผู้ส่งกรุณาโทรมาตรวจสอบกับทางสมาคมฯ**

ว่าผลงานที่ส่งมาถึงสมาคมฯ เรียบร้อยแล้วหรือไม่ ภายใน 4 วันทำการ**

การตัดสินและประกาศผล

๑. คณะกรรมการตัดสินประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจากวงการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ และนักวิชาการสาขาวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ จำนวน ๕-๘ คน

๒. ประกาศผลการตัดสินและมอบรางวัล ในวันเสาร์ที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๙ โดยจะแจ้งรายละเอียดให้ทราบอีกครั้งทางเว็บไซต์ www.thaibja.org/thaibja หรือสอบถามโทรศัพท์ ๐-๒๒๔๓-๘๔๗๙

๓. ทางสมาคมฯ จะแจ้งผลการเข้ารอบในแต่ละประเภท ไปยังผู้ส่งผลงานโดยตรง และขึ้นผลการเข้ารอบในแต่ละประเภท ทางเว็บไซต์ www.thaibja.org และทางเฟสบุ๊ค www.facebook.com/thaibja และ Thai Broadcast Journalist

ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๙
สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย

คณะกรรมการตัดสิน รางวัลสายฟ้าน้อย ครั้งที่ ๑๒ ประจำปี ๒๕๕๙

สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย แต่งตั้งคณะกรรมการตัดสินรางวัลสายฟ้าน้อย ครั้งที่ ๑๒ ประจำปี ๒๕๕๙ ประเภท "สารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์" มีรายชื่อดังนี้

๑. นายพิภพ พานิชภัคดี	นักสื่อสารมวลชนอิสระ
๒. นายจักรพันธ์ กุมพโยธิน	ผู้ช่วยบรรณาธิการบริหาร สถานีโทรทัศน์ TNN24
๓. นางสาวสนมพร ฉิมเฉลิม	ผู้ช่วยผู้จัดการ สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง ๓
๔. อาจารย์ปรัชญา เปี่ยมการุณ	อาจารย์ประจำวิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
๕. นายสุรชา บุญเปี่ยม	บรรณาธิการอาวุโส สถานีโทรทัศน์สปริงนิวส์
๖. นางสาวธนาช สงวนศักดิ์	ผู้ช่วยบรรณาธิการบริหาร สถานีโทรทัศน์เนชั่นทีวี

สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย แต่งตั้งคณะกรรมการตัดสินรางวัลสายฟ้าน้อย ครั้งที่ ๑๒ ประจำปี ๒๕๕๙ ประเภท "สารคดีเชิงข่าววิทยุ" มีรายชื่อดังนี้

๑. นายบรรยงค์ สุวรรณผ่อง	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสื่อสารมวลชน
๒. นายเดชา รินทพล	ผู้จัดการ สถานีวิทยุครอบครัวข่าว FM.๑๐๖ Mhz.
๓. นางสาวรัศมี มณีนิล	นักจัดรายการวิทยุด้านเด็กและครอบครัว
สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย คลื่น FM 105 MHz
๔. นางสาวโสภิต หวังวิวัฒนา	นักจัดรายการวิทยุอิสระ FM.96.5 MHz.รายการ"เข้าทันโลก"
๕. นางสาวสุภารัตน์ พงษ์สิงห์โต	ครีเอทีฟและนักจัดรายการ F.M. ๙๖.๕ MHz..

ผลการประกวดสารคดีเชิงข่าววิทยุและโทรทัศน์ รางวัลสายฟ้าน้อย ครั้งที่ ๑๒ ประจำปี ๒๕๕๙

ด้านวิทยุ

รางวัลสารคดีเชิงข่าววิทยุ

รางวัลดีเด่น ได้แก่

ไม่มีผู้ได้รับรางวัล

รางวัลชมเชย ได้แก่

๑. เรื่อง *Cyber Bullying ภัยร้ายใกล้ตัว*

โดยทีม 04 Radio Production จาก มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

โล่เกียรติยศ และเงินรางวัล ๕,๐๐๐ บาท

๒. เรื่อง *ยุ่งข่าว สุวิภค*

โดยทีม พิธาบ่น้อยสื่อสาร จาก มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

โล่เกียรติยศ และเงินรางวัล ๕,๐๐๐ บาท

มอบเกียรติบัตรด้านการผลิตรายการ 'ดี' เรื่อง *พินัยกรรมชีวิต*

โดยทีม น้ำครึ่งแก้ว จาก มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ด้านโทรทัศน์

- สารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ ประเภทวิถีชุมชน

รางวัลดีเด่น ได้แก่

ไม่มีผู้ได้รับรางวัล

รางวัลชมเชย ได้แก่

๑. เรื่อง **หอมดอกฮัง...ปลูกข้าว ปลูกชีวิต**

โดยทีม คนเหนือข้าว จาก มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

โล่เกียรติยศ และเงินรางวัล ๑๐,๐๐๐ บาท

๒.เรื่อง **ตลาดขายวัฒนธรรม**

โดยทีม flashlight จาก มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

โล่เกียรติยศ และเงินรางวัล ๑๐,๐๐๐ บาท

- สารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ ประเภทอัตลักษณ์วัฒนธรรม

รางวัลดีเด่น ได้แก่

๑. เรื่อง **ชั้นลงหินร่อนอวสาน**

โดยทีม ต้นกล้า จาก มหาวิทยาลัยรังสิต

โล่เกียรติยศ และเงินรางวัล ๒๐,๐๐๐ บาท

รางวัลชมเชย ได้แก่

ไม่มีผู้ได้รับรางวัล

- สารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ ประเภทสิ่งแวดล้อม

รางวัลดีเด่น ได้แก่

ไม่มีผู้ได้รับรางวัล

รางวัลชมเชย ได้แก่

๑. เรื่อง **(ปู)...สิ่งมีชีวิตที่รอฟื้นฟู**

โดยทีม 4 ศตวรรษ ผู้พิชิต SKRU จาก มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

โล่เกียรติยศ และเงินรางวัล ๑๐,๐๐๐ บาท

- สารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ ประเภทข่าวทั่วไป

รางวัลดีเด่น ได้แก่

ไม่มีผู้ได้รับรางวัล

รางวัลชมเชย ได้แก่

ไม่มีผู้ได้รับรางวัล

สารคดีเชิงข่าววิทยุกระจายเสียงฝึกปฏิบัติ รางวัลสายฟ้าน้อย ประจำปี ๒๕๕๙

ปีการศึกษา ๒๕๕๙ สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย แบ่งประเภทรางวัลสายฟ้าน้อยด้านวิทยุกระจายเสียงประเภทเดียว คือ ‘สารคดีเชิงข่าว’ โดยมีผลงานส่งเข้าประกวดทั้งหมด ๑๘ เรื่อง จาก ๗ สถาบัน เทียบกับปีการศึกษา ๒๕๕๘ ซึ่งมีผลงานที่ส่งเข้าประกวด ๓๑ เรื่อง จาก ๑๒ สถาบัน

แม้มีสารคดีเชิงข่าวฝึกปฏิบัติที่สมควรได้รับรางวัล แต่คณะกรรมการตัดสินเห็นสมควรให้มีเงื่อนไขต่อท้ายเป็นหมายเหตุ เพื่อแสดงให้เห็นทราบว่าผลงานนั้น ๆ ยังมีข้อบกพร่อง หรือข้ออันควรแก้ไข และหากมีการนำผลงานที่ได้รับรางวัลไปอ้างอิง หรือใช้เป็นกรณีศึกษา ก็จะได้้นำข้อสังเกตต่อท้ายรางวัลไปประกอบด้วย

ผลงานที่เข้ารอบ

	สารคดีเชิงข่าวเรื่อง	มหาวิทยาลัย
๑	ส้มตำ ยาดอง หัวลำโพง	มหาวิทยาลัยรังสิต
๒	Cyber Bullying ภัยร้ายใกล้ตัว	มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
๓	ชีวิตที่ไร้จุดหมาย	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
๔	พินัยกรรมชีวิต	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
๕	ยุ่งข่าว สุวิกฤต	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ผลงานที่ได้รับรางวัล

๑. สารคดีเชิงข่าววิทยุกระจายเสียง ‘ดีเด่น’ รางวัลสายฟ้าน้อย
ไม่มีผู้ใดได้รับรางวัล
๒. สารคดีเชิงข่าววิทยุกระจายเสียง ‘ชมเชย’ รางวัลสายฟ้าน้อย ๒ รางวัล ได้แก่
 - ๒.๑ ‘Cyber Bullying ภัยร้ายใกล้ตัว’ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
 - ๒.๒ ‘ยุ่งข่าว สุวิกฤต’ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
๓. เกียรติบัตรด้านการผลิตรายการ ‘ดี’ ๑ เรื่อง ได้แก่
 - ๓.๑ ‘พินัยกรรมชีวิต’ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

สารคดีเชิงข่าววิทยุกระจายเสียง ‘ชมเชย’ ‘Cyber Bullying ภัยร้ายใกล้ตัว’ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

	เสียงกดคีย์บอร์ด และเสียงแจ้งเตือนแอปพลิเคชันบนสื่อสังคมออนไลน์ (๕ วินาที)
กุลธิดา เนติวิบูลย์พร ผู้ได้รับผลกระทบจาก Cyber Bullying (๒๘ วินาที)	“...ทำไมต้องมาว่าเราแบบนี้ เขายังไม่รู้เรื่องอะไรเลย เขาไม่รู้จักความจริง ไม่รู้เหตุผล ไม่รู้จักเรา แล้วเขามีสิทธิอะไรมาตัดสินเรา เชื่อว่าร้อยเปอร์เซ็นต์ของคนที่มาว่าเรา ไม่เข้าใจว่าทำไมเราถึงเครียด ทำไมเราถึงกังวลกับเรื่องนี้ อาจคิดว่ามันเป็นเรื่องตลกสำหรับคุณ แต่บางคนเขาไม่ได้ตลก ไม่ได้สนุกกับคุณด้วย บางคนเอาไป post สนุกปาก เรียกออด tweet หรือออด follow คุณเคยคิดไหมว่าการทำแบบนี้มันเป็นความสุขบนความทุกข์คนอื่น...”
เสียงบรรยาย (๓๕ วินาที)	คำบอกเล่าของนางสาวกุลธิดา เนติวิบูลย์พร นักศึกษาวัย ๒๑ ปี หนึ่งในเหยื่อของ Cyber Bullying จากกรณีที่พบภาพบุคคลหน้าคล้ายตนยื่นชูป้าย

	<p>ข้อความเกี่ยวกับการทำแท้ง จึงเข้าไปสอบถามที่มาที่ไป แต่ด้วยคำถามที่ไม่ชัดเจนจึงทำให้เกิดความเข้าใจผิด เปิดโอกาสให้ผู้ใช้สื่อสังคมออนไลน์คนอื่นเข้ามาแสดงความคิดเห็นในแง่ลบ โดยนายเอ็กซ์ Admin Page ‘Contrast’ ให้ความเห็นว่าคนไทยยังขาดการวิเคราะห์และไตร่ตรอง หลงเชื่อข้อมูลข่าวสารที่น่าเสนอผ่านสื่อออนไลน์ได้ง่าย</p>
เอ็กซ์ แอดมินเพจ Contrast (๒๔ วินาที)	<p>“...ชาวปลอม ชาวอะไร ที่แชร์กันมาอย่างนี้ คนก็ไปเชื่อกันทั้ง ๆ ที่เราไม่ได้วิเคราะห์ไตร่ตรอง แค่ว่าเขียนมาก็เชื่อกันแล้ว เรียกว่าไม่เท่าทันสื่อเหมือนกัน ก่อนที่จะเชื่ออะไรต้องวิเคราะห์ไตร่ตรอง ดูแหล่งที่มาก่อน แต่คนส่วนใหญ่พอเห็นเขาแชร์เยอะ ๆ คนกดไลค์เยอะ ๆ ก็เชื่อไปแล้วว่ามันจริง แล้วก็แชร์กันทำให้คนนั้นเสียหายอะไรแบบนี้...”</p>
เสียงบรรยาย (๔๑ วินาที)	<p>การกลั่นแกล้งบนโลกออนไลน์ ที่มีศัพท์เฉพาะว่า Cyber Bullying เป็นวิวัฒนาการคำต่ำของวัยรุ่น จากที่เคยอยู่ในห้องน้ำ โຕะเรียน หรือกำแพงมาอยู่บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ซึ่งข้อมูลจากงานวิจัยเรื่องเหยื่อการรังแกผ่านโลกโซเชียลในกลุ่มเยาวชน ของคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ปี ๒๕๕๙ พบพฤติกรรมรังแกคนอื่นสัมพันธ์กับการตกเป็นเหยื่ออย่างมาก โดยเหยื่อร้อยละ ๗๑ เคยเป็นผู้กระทำต่อผู้อื่นมาก่อน โดยนางสาวศิริรัตน์ ทิพโกมุท พนักงานบริษัทเอกชน อายุ ๒๒ ปี ให้ความเห็นว่าหากตนเป็นผู้ถูกรังแกก็อยากตอบโต้กลับเช่นกัน</p>
ศิริรัตน์ ทิพโกมุท ผู้ใช้สื่อออนไลน์ (๒๕ วินาที)	<p>“...คือโดยปกติแล้ว เป็นคนที่อยู่เป็น แต่ถ้าสมมติวันหนึ่งถูกรังแกขึ้นมา ก็คงหาทางเยียวยาตัวเองก่อน แล้วคงชี้แจงในด้านในด้านหนึ่งก็ตามให้มันดังพอที่จะสู้กับกระแสด้านลบที่กลับมา ชี้แจงให้คนอื่นรู้ถึงแม้ว่าเรารู้สึกอยู่เฉยอยู่แล้วแต่ก็อยากให้อีกฝ่ายรู้ว่าเราไม่ได้เป็นแบบนี้แล้ว แล้วถ้ากล่าวโทษมาแบบนี้แล้ว คำขอโทษก็ต้องดังพอๆ กลับสิ่งที่เขากล่าวโทษมาด้วย...”</p>
เสียงบรรยาย (๓๗ วินาที)	<p>ผลสำรวจเกี่ยวกับปัญหาการกลั่นแกล้งบนโลกออนไลน์ของ จส. ๑๐๐ ร่วมกับ DTAC เดือนมิถุนายน ๒๕๕๙ พบคนไทยร้อยละ ๕๔ เคยเป็นส่วนหนึ่งของ Cyber Bullying ด้วยการโพสต์แกล้งเพื่อน ร้อยละ ๑๖ รู้สึกว่าเป็นการแสดงความคิดเห็นเรื่องที่ไม่ใช่ของตัวเองเพื่อความสนุก และร้อยละ ๒๐ ส่งต่อข้อมูลโดยไม่รู้ว่าทำลายสังคมให้แย่ลง ซึ่งตรงกับความเห็นเรื่องการรังแกกันในโลกออนไลน์ ของนางสาวเจนส มนตรีเลิศศรีมี อายุ ๓๒ ปี ตัวแทนจากโครงการใช้หัวใจดีกว่ามีผู้เกี่ยวข้องหลักในกระบวนการนี้คือผู้กระทำ ผู้ถูกรังแก และผู้สนับสนุน</p>
เจนส มนตรีเลิศศรีมี ผจก. ฝ่ายพัฒนาการที่ยั่งยืน บมจ. โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น (๒๗ วินาที)	<p>“...น่าจะเป็นความคึกคะนองรักสนุกหวังดี คิดว่าอยากจะแชร์เรื่องดี ๆ ให้คนอื่น ซึ่งจริง ๆ แล้วเรื่องนั้นเป็นเรื่องจริงหรือเปล่า เรายังไม่รู้เลยว่าจริงไหม อยากให้คนอื่นรับรู้เรื่องด้วยนะ มีผู้กระทำ มีเหยื่อและก็กองเชียร์ที่ทั้งสามปาร์ตี้เป็นปาร์ตี้หลัก ๆ ที่เราควรให้ความสนใจ ซึ่งในส่วนของคนที่เป็ กองเชียร์คนอาจจะมองข้ามไป คนที่เป็นกองเชียร์เองสามารถเป็นผู้กระทำได้เองด้วยเหมือนกัน...”</p>
เสียงบรรยาย (๒๑ วินาที)	<p>Cyber Bullying กลายเป็นปัญหาที่แก้ไขได้ยากและมีความซับซ้อนมากขึ้น สอดคล้องความคิดของนายนवल อารังรัตนฤทธิ ผู้กำกับหนังสือเรื่อง “Thanks for Sharing” ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการส่งต่อข้อมูลผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ว่าการกลั่นแกล้งกันมีมานานแล้วเพียงแต่เปลี่ยนสถานที่และสื่อที่</p>

<p>นवल อารงรัตนฤทธิ ผู้กำกับภาพยนตร์สั้น Cyber Bullying (๓๕ วินาที)</p>	<p>ใช้ในการกระทำเท่านั้น</p> <p>“...เราเชื่อว่าก่อนที่จะมีอินเทอร์เน็ต คนเราก็ก่ก่กันอยู่แล้ว ซึ่งเป็น ทั่ว ๆ ไปของมนุษย์ แต่เพียงแค่เปลี่ยนรูปแบบมาเป็นแบบออนไลน์ มัน ซับซ้อนมากขึ้น มันก็ยาก เหมือนกับจะทำยังไงให้สังคมมีแต่คนดี มัน เป็นไปได้ยากมาก แต่มันก็ช่วย ๆ กันได้ แต่มันต้องไปปรับที่คน แต่ไม่ใช่ว่า ไปนั่งแบนเทคโนโลยีจะได้ไม่มีการก่ก่บน Facebook มันเป็นการแก้ที่ ปลายเหตุ หรือจิตสำนึกคนอะไรแบบนี้ คือแก้ตั้งแต่ต้นทางว่าทำไมเราถึงไม่ ควรจะทำแบบนี้ อะไรแบบนี้มากกว่า คือต้องแก้ที่ตัวบุคคล มากกว่าตัว เทคโนโลยี...”</p>
<p>เสียงบรรยาย (๒๒ วินาที)</p>	<p>แม้ว่ายังไม่พบสถิติการเสียชีวิตจาก Cyber Bullying ในสื่อสังคมไทย แต่ ความรุนแรงบนสื่อออนไลน์ยังคงมีกระแสอย่างต่อเนื่อง ส่งผลกระทบต่อ ผู้คนและสังคมในวงกว้าง ขณะที่ประชาชนยังขาดความเข้าใจเรื่องการรู้เท่า ทันสื่อ รวมทั้งการกระทำที่คิดถึงตนเองเป็นหลัก ปัญหาเหล่านี้คงไม่มีทาง หมดสิ้นไป</p>

ผู้จัดทำ: ทีม '04 Radio Production'

๑. นายชัยสวัสดิ์ สินธุเดชากุล

๒. นางสาวทัศนวรรณ ฤชัย

๓. นางสาวพริมาภรณ์ ถึงสุข

ที่ปรึกษา: อาจารย์ปณต สุสุวรรณ และ อาจารย์สมยศ สุขขัง

๑. จุดเด่น

(๑) เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นในสังคม สามารถนำประเด็นนี้ไปต่อยอดได้

(๒) แหล่งข่าวที่เลือกมานำเสนอ สามารถทำให้เห็นความสัมพันธ์กับสิ่งที่เกิดขึ้นในฐานะผู้กระทำและผู้ถูกกระทำ แต่น่าจะมีการอธิบายเหตุผลในการคัดเลือกแหล่งข่าว

(๓) มีความพยายามในการเลือกแหล่งข่าวที่น่าเชื่อถือ

(๔) การหาข้อมูลต่าง ๆ มีการอ้างอิงสถิติมาสนับสนุนให้เรื่องมีความสมบูรณ์

๒. จุดที่ควรมีการแก้ไข

(๑) ประเด็นที่น่าเสนอควรทำให้แคบลง

(๒) ควรนำเสนอผลกระทบของเรื่องนี้ให้ชัดเจน

(๓) นอกจากการให้ข้อมูลแล้ว ควรมีข้อข้อเสนอแนะที่เป็นข้อยุติจากแหล่งข่าว ที่ไม่ใช่ความเห็นของผู้เสนอ เพราะสารคดีเชิงข่าว ยังคงมีความเป็นข่าว

(๔) ควรมีการปรับปรุงคุณภาพเสียง

สารคดีเชิงข่าววิทยุกระจายเสียง ‘ชมเชย’ ‘ยุ่งข้าว สู้วิกฤต’ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

เทคนิค	Fade in เพลง ทำเอียน Fade out
ผู้ดำเนินรายการ	เนื้อหาของเพลงที่กล่าวถึงความทุกข์ยากของชาวนา สะท้อนให้เห็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับชาวนา อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ ที่ออกมาเรียกร้องให้รัฐบาลช่วยเหลือปัญหาการค้าข้าวตกต่ำในปีนี้ ซึ่งคุณกิตติศักดิ์ จันทร์โพศรี อุปนายกสมาคมชาวนาและเกษตรกรไทยภาคเหนือ ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นกับชาวนาในปัจจุบันว่า ปัญหาการค้าข้าวตกต่ำในปีนี้ เหลือเพียงห้าถึงหกพันบาทต่อตัน ก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ชาวนา
เทคนิค	คุณกิตติศักดิ์ “เรื่องปัญหาเกษตรกรที่กระทบที่สุดคือพืชผลราคาตกต่ำ มันหนักมาก บางคนถึงอยากฆ่าตัวตายเพื่อหนีหนี้ ต้นทุนอยู่ที่หกพันหนึ่งขายข้าวได้ประมาณตันละห้าพัน ตอนแรกข้าวยังไม่มีเม็ดตรงข้าวมันสวยงาม พอมีเม็ดมีรวงธรรมชาติมาอีกแล้วฝนฟ้า นี่แหละตรงนี้ที่ข้าเต็มชวานาไปอีก”
ผู้ดำเนินรายการ	ถ้าเปรียบชาวนาเป็นกระดูกสันหลังของชาติ ก็คงเป็นกระดูกสันหลังที่ผุร่อนจนแทบจะทรุดตัวไม่ได้แล้ว อาจารย์จารึก สิงหาปรีชา ผู้อำนวยการ ศูนย์พยากรณ์เศรษฐกิจและธุรกิจ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาดังกล่าว ว่าเกิดจากปริมาณข้าวในตลาดมีมาก จนเกิดภาวะล้นตลาด ส่งผลให้ราคาข้าวปรับลดลง
เทคนิค	อาจารย์จารึก “จากว่าในปีนี้นี้ปริมาณข้าวที่ออกสู่ตลาดมันเยอะไม่ว่าจะเป็นประเทศซึ่งเมื่อก่อนเคยอาจจะไม่ส่งออกมากเหมือนประเทศไทยเรา อย่างเช่น อินเดีย ปากีสถาน แต่ปีนี้บริเวณนั้นมีการปลูกข้าวจำนวนมากแล้ว ก็โชคดีที่เค้ามีปริมาณน้ำเพียงพอที่จะปลูกข้าว ในขณะที่เดียวกันปีนี้เรามีการร่นฤดูให้เกษตรกรในการปลูกข้าวถอยไป เมื่อปริมาณข้าวในตลาดโลกเยอะ ปริมาณสต็อกในประเทศมีมากเลยทำให้ราคาข้าวในประเทศต่ำลมา”
ผู้ดำเนินรายการ	เมื่อชาวนาประสบปัญหาดังกล่าวจึงทำให้ออกมาเรียกร้องให้รัฐบาลเข้ามาแก้ไขปัญหานี้ คุณสุรพล สุธาแก้ว เกษตรกรจังหวัดเชียงใหม่ ได้ให้ความเห็นว่า รัฐบาลควรปรับลดราคาปุ๋ยและพันธุ์ข้าวให้ต่ำลงเพื่อลดต้นทุนในการปลูกข้าว
เทคนิค	คุณสุรพล “อยากจะให้รัฐบาลช่วยเรื่องปุ๋ย เรื่องพันธุ์ข้าว ขอให้ราคาพันธุ์ข้าว มันถูกลง ปุ๋ยก็ขอให้ถูกลง เรื่องข้าวก็ขอให้มันขายได้ราคาดี”
ผู้ดำเนินรายการ	แต่อย่างไรก็ตามการออกมาเรียกร้องให้รัฐบาลเข้ามาแก้ปัญหา เป็นการแก้ไขปัญหาระยะสั้น อาจารย์จารึก ได้เสนอวิธีการแก้ไขปัญหาระยะยาว โดยให้รัฐบาลมีการสนับสนุนการสร้างยุ้งฉางและมีการจัดตั้งกลุ่มสหกรณ์ผู้ปลูกข้าวขึ้น
เทคนิค	อาจารย์จารึก “ผมมีความเห็นว่ารัฐบาลอาจจะต้องมีการให้เกษตรกรจัดตั้งกลุ่มทำเป็นคล้าย ๆ กิ่งสหกรณ์ผู้ปลูกข้าวแล้วก็ให้เงินไปช่วยในเรื่องของการทำโรงสีชุมชนมากกว่าจะไปแยกทำเดี่ยวเหมือนที่มีข่าวออกมาว่าให้เกษตรกรแต่ละรายมียุ้งฉางและโรงสีข้าวเป็นของตนเอง อันนี้ผมไม่เห็นด้วยเพราะว่ามันทำให้ต้นทุนค่อนข้างสูงมากนี่คือปัญหา”
ผู้ดำเนินรายการ	ดูเหมือนการกลับมาใช้ยุ้งฉางจะเป็นการแก้ไขปัญหาลเฉพาะหน้า แต่ถ้ามีการ

	ผสมผสานระหว่างภูมิปัญญาดั้งเดิมและเทคโนโลยีก็จะเป็นการแก้ไขปัญหาในระยะยาวได้ ผู้ช่วยศาสตราจารย์มุกดา ซาติปัญชาชัย ผู้จัดการรายการมรดกล้านนา สถาบันวิทยุเสียงสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภูมิปัญญาได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ของการเก็บข้าวไว้ในยุ้งฉางว่า ทำให้ชาวนาเก็บข้าวไว้ขายในยามที่ตลาดมีความต้องการได้อีกด้วย
เทคนิค	ผศ.มุกดา “การที่มียุ้งข้าว มันก็ดีไปอีกอย่างหนึ่ง คือตอนที่ข้าวออกใหม่ๆ ข้าวมันจะถูก ราคามันถูกเราไม่ขาย แต่เราต้องทำให้มันแห้งนะ เราถึงจะเก็บในยุ้งข้าวได้ เราก็กอบไว้ พอถึงหน้าต่อมา มันไม่มี ข้าวมันหมดแล้ว เราก็กอบได้ราคา ข้าวสารมารดเก็บไว้ได้ประมาณ ๓ ปีนะ ถ้าเรามียุ้งฉางดีๆ แต่ของเราเนี่ยมันคุมไม่ได้ ถ้าหากเป็นยุ้งชาวบ้าน มันก็จะได้ประมาณ ๒ ปี อย่างบ้านครูเนี่ยครูรีบขายแล้ว พอถึงประมาณเดือนมิถุนายนเราต้องขายแล้ว เพราะเราเป็นยุ้งธรรมดา”
ผู้ประกาศ	จะเห็นได้ว่ายุ้งฉางเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่สามารถนำมาใช้แก้ปัญหาราคาข้าวตกต่ำของชาวนาในปัจจุบันได้ ด้วยการผสมผสานภูมิปัญญาในอดีตและเทคโนโลยีทางการเกษตรในปัจจุบัน ดังพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ใจความตอนหนึ่งว่า “เราต้องกลับไปทำสิ่งที่ไม่ซับซ้อนและไม่ใช้เครื่องมือเครื่องมือที่แพง เราต้องการก้าวกลับไปสู่อุตสาหกรรมที่จะก้าวไปข้างหน้า”
เทคนิค	Fade in เพลงบรรเลงเพลงกำลังใจ Fade out

ผู้จัดทำ: ทีม ‘พิราบน้อยสื่อสาร’

๑. นายวัชรพงศ์ บ้านพรวน
 ๒. นายจิรเมธ วงศ์ใหญ่
 ๓. นายบุลการ ทิน้อย
 ๔. นายเยาวยุทธ์ กันซัง
 ๕. นายวุฒิชัย เกิดสวัสดิ์
- ที่ปรึกษา: ผศ.นาฏยา ตนานนท์

๑. จุดเด่น

- (๑) สามารถดึงดูดความสนใจจากผู้ฟัง ทำให้เห็นรายละเอียดของปัญหา
- (๒) เพลงนำมีความสัมพันธ์กับปัญหาของเรื่อง
- (๓) มีความพยายามในการหาทางออกให้กับปัญหาที่เกิดขึ้น
- (๔) เสียงบรรยายมีคุณภาพ
- (๕) แหล่งข่าวมีความหลากหลาย

๒. จุดที่ควรปรับปรุง

- (๑) ควรให้ความรู้คำสำคัญของเรื่อง โดยเฉพาะ ‘ยุ้งฉาง’ เพราะเชื่อว่าผู้ฟังทุกคนจะมีความเข้าใจว่าคืออะไร มีลักษณะเป็นอย่างไร เพื่อให้ข้อมูลมีความหนักแน่นมากขึ้น
- (๒) สารคดีเชิงข่าววิทยุควรมีประเด็นเดียว การมีหลายประเด็น ผู้ฟังจะตามไม่ทัน
- (๓) ฟังคำนี้ไว้เสมอว่าสารคดีเชิงข่าว ยังมีความเป็นข่าว การนำเสนอ จึงยังมีรูปแบบข่าว แม้จะใช้สำนวนของสารคดีมานำเสนอก็ตาม
- (๔) ควรวางสัดส่วนของเนื้อหาให้ชัดเจน เพื่อเพิ่มพลังในการนำเสนอ

(๕) การนำพระราชดำรัสมาไว้ในเรื่อง ควรนึกถึงความเหมาะสม

เกียรติบัตรด้านการผลิตรายการ ‘ดี’ ‘พินัยกรรมชีวิต’ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

	Sound Effect เสียงการเขียนหนังสือ (๓ วินาที)
	Fade in Sound Effect เสียงอุปกรณ์ เครื่องมือทางการแพทย์ต่าง ๆ (๕ วินาที)
	เสียงลูกสมหวังอ่านพินัยกรรม
ลูกสมหวัง	“ผมอยู่บนเตียงคนไข้ และมีสติสัมปชัญญะโดยสมบูรณ์ ผมอยากจะให้บันทึกไว้ว่า หากหัวใจผมหยุดเต้น ผมขอไม่รับการกระตุ้นหัวใจด้วยวิธีการต่างๆ...”
ผู้ประกาศ	นี่คือส่วนหนึ่งในข้อความจากพินัยกรรมชีวิตของ คุณคำณ คุณะติลก ศิลปินอาวุโส หนึ่งในผู้ก่อตั้งพระจันทร์เสี้ยวการละคร วัย ๗๒ ปี การทำพินัยกรรมชีวิตคือการทำหนังสือแสดงเจตนาไม่ประสงค์จะรับบริการด้านสาธารณสุขที่เป็นไปเพียงเพื่อยื้อการเสียชีวิตในวาระสุดท้ายของตนหรือเพื่อยุติการทรมานจากการเจ็บป่วยได้ตามมาตรา ๑๒ พระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๕๐ ผลการสำรวจล่าสุดในปีพุทธศักราช ๒๕๕๗ จากกระทรวงสาธารณสุขพบว่า ประเทศไทยมีผู้สูงอายุกว่า ๑ ล้านคน ที่สุขภาพไม่ดี นอนติดเตียง ต้องพึ่งคนอื่นดูแล โดยมีแนวโน้มที่ผู้สูงอายุจะอยู่อย่างลำพัง โดยไร้ลูกหลานดูแลเพิ่มขึ้นในทุก ๆ ปี แม้ในการทำพินัยกรรมชีวิตนั้น อาจส่งผลกระทบต่อความรู้สึกของลูกหลานหรือผู้ที่เกี่ยวข้องในการตัดสินใจยุติการทรมานจากการเจ็บป่วย พระครูปริยัตยานุศาสน์ เจ้าอาวาสวัดฝายหิน รองเจ้าคณะอำเภอเมืองเชียงใหม่ ได้เล่าถึงความเชื่อของศาสนาพุทธว่า บาปกรรมที่เกิดขึ้นกับใครขึ้นอยู่กับเจตนาของผู้นั้น ดังที่พระพุทธองค์กล่าวว่า เจตนาเป็นตัวกรรม
พระครูปริยัตยานุศาสน์ (๓๑ วินาที)	“หนึ่ง จะเป็นบาปเพราะความไม่สบายใจเพราะเกรงกลัวเพราะเห็นความลำบากของผู้ป่วยผู้ไม่สบาย แต่นี่ก็คงจะเป็นบาปอยู่ในใจคือไม่สบายใจ และสอง คือไม่เป็นบาป เพราะคิดว่าผู้ป่วยทำพินัยกรรมไว้แล้วอันนี้ก็ไม่เป็นบาป”
ผู้ประกาศ	เช่นเดียวกันกับศาสนาคริสต์ที่มองว่าการยอมรับในวาระกรรมของชีวิตนั้น พระเจ้าเป็นผู้กำหนดไว้แล้ว ศาสนาจารย์ปรินดา มนโนวงศ์ ศิษยาภิบาลคริสตจักรที่ ๑ จังหวัดเชียงใหม่ เล่าว่าพินัยกรรมชีวิตคือการเตรียมความพร้อม โดยศาสนาคริสต์นั้นถูกสอนให้เตรียมพร้อมที่จะรับมือกับความตายเสมอมา
ศาสนาจารย์ปรินดา มนโนวงศ์ (๓๕ วินาที)	“คริสเตียนมีความเชื่อว่ามีมนุษย์เราทุกคนเป็นผู้ที่พระเจ้าทรงสร้าง พระองค์ทรงมีวัตถุประสงค์ในการทรงสร้าง พระองค์ทรงกำหนดวาระของมนุษย์ทุกคนไว้แล้วเมื่อถึงเวลากำหนด คือเราถูกสอนให้มีความพร้อมที่จะรับมือกับความตาย พินัยกรรมชีวิตมันก็เข้ามาสอดรับตรงที่ว่า เมื่อถึงเวลาที่เราจะต้องจากโลกใบนี้ไป เมื่อเราเตรียมพร้อมไว้แล้วเราก็ไม่ยื้อชีวิต”
ผู้ประกาศ	ในขณะที่เดียวกันศาสนาอิสลาม ไม่มีหลักความเชื่อเรื่องการทำพินัยกรรมชีวิต อาจารย์ธนู จุลพันธ์ คอเต็บหรือผู้บรรยายธรรม มัสยิดบ้านฮ่อม จังหวัดเชียงใหม่ ได้เล่าว่าในศาสนาอิสลามนั้น การเจ็บไข้ได้ป่วยถือว่าเป็นหน้าที่ที่จำเป็นจะต้องรักษา
อาจารย์ธนู จุลพันธ์	“การเจ็บไข้ได้ป่วยในมุมมองของศาสนาอิสลามนั้น ถือว่าเป็นการปฏิบัติศาสนกิจชนิด

(๓๕ วินาที)	หนึ่ง เพราะว่ามันเป็นสิ่งที่ถูกกำหนดเอาไว้ เป็นเรื่องปกติที่แตกต่างกันก็คือว่าการเจ็บไข้ได้ป่วยนั้น ทางอิสลามเราถือทางนิติศาสตร์อิสลามนุกรมถือว่าเป็นหน้าที่ที่จำเป็นจะต้องรักษา”
ผู้ประกาศ	หากถึงวาระสุดท้ายของชีวิตแล้ว นับเป็นเรื่องที่อ่อนไหวต่อการตัดสินใจ คุณกัญญา ชมศิลป์ ชำราชากรบำนาญ ผู้ที่ดูแลคุณพ่อในวัย ๙๘ เล่าถึงความรู้สึกต่อพินัยกรรมชีวิตในฐานะลูกคนหนึ่งด้วยน้ำเสียงสั่นเครือว่า ได้เตรียมใจสำหรับเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นไว้ระดับหนึ่งแล้ว
กัญญา ชมศิลป์ (๓๗ วินาที)	“ในครั้งหนึ่งเราเห็นพ่อ ไม่สบายแบบนี้ เราก็กัง...อยากจะรักษา ถึงแม้ว่าพอบอกว่าไม่ต้องทำอะไรทั้งสิ้น มันทรมาณหรือว่าจะไรก็ตาม แต่ว่าเราก็กังอยู่ในกฎเกณฑ์ของเราเองในครอบครัวว่า ขอให้รักษาแบบที่ไม่ต้องไปทรมาณผู้ป่วยนัก...”
ผู้ประกาศ	แม้ว่าความต้องการของลูกหลานผู้ที่ทำพินัยกรรมชีวิตจะปรารถนาที่จะต่อลมหายใจให้ยาวนานที่สุด ในด้านการแพทย์ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์พงษ์สิริ ปรารถนาดี ที่ปรึกษาสาขาสาขาสังคมผู้สูงอายุ ประธานกรรมการแห่งประเทศไทยฯ ประจำจังหวัดเชียงใหม่ ได้กล่าวถึงจรรยาบรรณวิชาชีพและการเคารพในสิทธิการตัดสินใจทำพินัยกรรมชีวิตของผู้ป่วย
ศ. เกียรติคุณ นพ. พงษ์สิริ ปรารถนาดี (๒๘ วินาที)	“คือถ้าไม่มีหนังสือ คนไข้คนใดก็ตามที่เข้าไปในโรงพยาบาล ถ้าปล่อยให้โดยไม่ให้การรักษา หมอคงจะมีความผิดว่าไม่ให้การดูแลคนไข้ ผิดจรรยาบรรณแพทย์ แต่ถ้ามีหนังสือมาก็ถือได้ว่าเป็นสิทธิของคนไข้”
ผู้ประกาศ	หากถามถึงทางออกของปัญหานี้ อาจไม่มีหน่วยงานไหนหรือองค์กรใดที่จะรับรองความรู้สึกได้เท่ากับความเข้าใจของทุกฝ่าย รวมถึงสิ่งสำคัญในการทำพินัยกรรมชีวิต นั่นคือ การเคารพในการตัดสินใจ เคารพในสิทธิของกันและกัน แล้วคุณจะทำอย่างไรหากได้รับพินัยกรรมชีวิต?

ผู้จัดทำ: ทีม ‘น้ำครึ่งแก้ว’

๑. นางสาวจันทร์จิรา ชัยลังกา
 ๒. นางสาวชฎาพร พิพิธพิทักษ์
 ๓. นายธัชกร ป้อปาลี
 ๔. นายธีรพงศ์ วิศวนาวิน
- ที่ปรึกษา: ผศ.นาฏยา ตนานนท์

๑. จุดเด่น

- (๑) นำประเด็นมาเสนอได้อย่างน่าสนใจ
- (๒) กระบวนการผลิตดี มีศิลปะในการนำเสนอ
- (๓) เสียงบรรยายดี มีจังหวะในการเว้นวรรคตอนได้น่าฟัง ดึงดูดความสนใจจากผู้ฟังได้ดี
- (๔) แหล่งข่าวมีความรอบด้าน มีความพยายามในการหาแหล่งข่าว
- (๕) มีตัวอย่างมานำเสนอ ทำให้เห็นประเด็นได้ชัดเจน มีข้อกฎหมายเข้ามาอธิบายเพิ่มเติม

๒. จุดที่ควรปรับปรุง

- (๑) สารคดีเชิงข่าว ไม่ใช่สารคดี - สารคดีเชิงข่าว เป็นการนำเสนอเหตุการณ์ที่เป็นประเด็นหรือปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบันด้วยสำนวนของสารคดี ต้องทำความเข้าใจเรื่องนี้ให้ชัดเจน กรณีนี้ จึงควรนำเสนอว่าเกิดอะไรขึ้น ประเด็นหรือปัญหาที่จะนำเสนอเรื่องนี้ อยู่ที่ไหน แล้วจึงหาคำตอบจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องต่อไป
- (๒) พินัยกรรม ตามกฎหมาย กล่าวโดยสรุป คือการแสดงเจตนายกเจตนาทรัพย์สินของตนให้ผู้อื่นเมื่อเสียชีวิตไปแล้ว ซึ่งตรงกันกับพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน ที่หมายความถึง คำสั่งของบุคคลที่กำหนดการ

เพื่อตายในทรัพย์สินของตนเองให้เกิดผลบังคับตามกฎหมายเมื่อเสียชีวิตไปแล้ว ‘พินัยกรรมชีวิต’ ซึ่งเป็นชื่อของเรื่องนี้ ฟังดูดี แต่เป็นการใช้คำที่ไม่ตรงความหมาย จึงควรระมัดระวังในเรื่องการใช้คำเพื่อการสื่อสารด้วย

(๓) ผู้อ่านเสียงพินัยกรรม แม้มีการบอกชื่อผู้อ่านเพื่อแสดงว่าไม่ใช่เสียงของผู้แสดงเจตจำนง แต่การฟังเพียงครั้งเดียว อาจทำให้ผู้ฟังเข้าใจผิดได้ว่าเป็นเสียงของเจ้าของพินัยกรรม แนวทางแก้ไขก็คือ การย่ำหลังเสียงอ่านว่าใครคือผู้อ่านบันทึกของใคร

(๔) เมื่อประเด็นไม่ชัดเจน และมีมากกว่า ๑ ข้อ ประกอบกับการนำเสนอที่ขาดการวางโครงสร้างให้ชัดเจน จึงอาจทำให้ผู้ฟังสับสนว่า ที่สุดแล้ว ต้องการบอกอะไรผู้ฟังกันแน่ อันทำให้ผู้ฟังสับสนระหว่างประเด็นที่นำเสนอ (ที่มากกว่า ๑ ข้อ) กับบทสรุป ซึ่งไม่สอดคล้องกัน

(๕) ระมัดระวังการสรุปประเด็น/ปัญหาที่ต้องไม่มีลักษณะเป็นการแสดงความเห็นของผู้นำเสนอ (นักข่าว)

ภาพรวมของผลงานสารคดีเชิงข่าววิทยุกระจายเสียง

๑. ภาพรวมปี ๒๕๕๘

๑) หลายเรื่องที่น่าสนใจในปีนี้มีประเด็นที่ดีและน่าสนใจ แม้บางเรื่องจะเล็กในพื้นที่ แต่ผู้ทำก็สามารถหยิบมานำเสนอได้ดี

๒) บางเรื่องมีการใส่ความคิดเห็นของผู้ทำ ซึ่งสารคดีเชิงข่าวจะไม่ใส่ความคิดเห็นลงไป

๓) สารคดีเชิงข่าว ไม่ควรใส่เสียงดนตรีเข้าไปในเรื่อง ถ้าใส่ ต้องตอบให้ได้ว่ามีความสัมพันธ์กับเรื่องที่น่าสนใจ เช่นเดียวกันกับเสียงประกอบในสารคดีเชิงข่าว ก็ไม่ควรเป็นเสียงที่สร้างขึ้นเอง ควรเป็นเสียงที่เกิดจากพื้นที่จริงเท่านั้น

๔) การบรรยายมักเป็นการรวมความ ทำให้ผู้ฟังรู้สึกวุ่นวาย

๕) เสียงบรรยายยังไม่สามารถดึงดูดอารมณ์ผู้ฟังได้ ควรคัดเลือกเสียงในทีมผู้ทำมาเป็นผู้บรรยาย

๖) ภาษาที่ใช้ในการบรรยายเป็นภาษาเขียน ซึ่งภาษาวิทยุควรบรรยายให้เห็นภาพ

๗) บทสรุปของเรื่องมักจะมีลักษณะการสั่งสอน ใส่ความคิดเห็น ซึ่งทำให้ผลงานดูไม่น่าสนใจ

๘) การคัดเลือกประเด็นยังไม่รอบด้าน ทำให้การนำเสนอเรื่องเกิดความสับสน และทำให้มีประเด็นในเรื่องเดียวกันหลายประเด็น

๙) กระบวนการในการผลิตมีคุณภาพมากขึ้น

๒. ภาพรวมปี ๒๕๕๙

๑) มีประเด็นที่เป็นเรื่องใหม่ บางเรื่องเป็นประเด็นเล็ก ๆ ที่เกิดขึ้นในพื้นที่ และบางประเด็นเป็นเรื่องที่มีผลกระทบต่อสังคม

๒) ส่วนใหญ่ยังนำเสนอในรูปแบบของสารคดี ยังไม่มีมิติความเป็นข่าว และไม่นำข่าวเข้ามาเชื่อมโยงในการนำเสนอเรื่อง

๓) เสียงบรรยาย ยังมีบางเรื่องที่ใช้วรรคตอนไม่ถูกต้อง การใช้จังหวะการพูดไม่ราบรื่น ทำให้ไม่สามารถดึงดูดความสนใจจากผู้ฟังได้

๔) บทสรุป ยังคงเป็นการเสนอแนะหรือสั่งสอน ทางออกของเรื่องควรมาจากแหล่งข่าว

๕) กระบวนการในการผลิตมีคุณภาพขึ้น

๖) มีการใช้ภาษาวิทยุที่ทำให้ผู้ฟังเห็นภาพ

๗) การนำพระราชดำรัสมาไว้ในเรื่อง ฟังระมัดระวังเป็นพิเศษถึงความเหมาะสมตามกาลเทศะ ที่ไม่ใช่การอาศัยหรือดึงสถาบันเข้ามาเป็นเครื่องมือในการดำเนินคดี

๘) ยังมีหลายประเด็นในเรื่องเดียวกัน อันเป็นอุปสรรคในการทำความเข้าใจแก่ผู้ฟัง ซึ่งไม่สามารถทวนการฟังใหม่ บางผลงานเกิดจากการมีข้อมูลที่มากเกินไป ทำให้ไม่สามารถมุ่ง (focus) ไปหาคำตอบหรือข้อยุติในประเด็นหลักได้

๙) การคัดเลือกแหล่งข่าวในการนำเสนอมีความสำคัญ ในกรณีที่ต้องการความเห็นจากแหล่งข่าวที่เป็นผู้รู้/ผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งจะมีส่วนสำคัญต่อทางออกหรือข้อยุติ นอกจากความรอบด้านของเรื่องแล้ว ควรพิจารณาเลือกแหล่งข่าวที่สามารถตอบโจทย์ของเรื่องได้ด้วย

หมายเหตุ: อาจารย์ที่ปรึกษามีส่วนสำคัญยิ่งในการให้ความรู้ความเข้าใจแก่นิสิตนักศึกษา ซึ่งเป็นเรื่องอันควรแก่การสนับสนุน อย่างไรก็ตาม การให้คำปรึกษา โดยเฉพาะงานผลิตเพื่อการประกวด ควรมีระยะห่างระหว่างอาจารย์กับนิสิตนักศึกษา ที่ไม่น่าจะใช้การเข้าไปลงมือผลิตด้วยตนเอง ทั้งนี้ ก็เพื่อเป็นการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของนิสิตนักศึกษา

#

ข้อสังเกตจากคณะกรรมการตัดสิน สารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ รางวัลสายฟ้าน้อย ประจำปี ๒๕๕๙

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย ได้แบ่งสารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ ออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่ ประเภทวิถีชุมชนดีเด่น ประเภทอัตลักษณ์วัฒนธรรมดีเด่น ประเภทสิ่งแวดล้อมดีเด่น และประเภทข่าวทั่วไปดีเด่น โดยมีนักศึกษาส่งผลงานสารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ เข้าประกวดรวมทั้งสิ้น ๖๘ เรื่อง จาก ๑๖ สถาบัน ซึ่งถือว่ามีย่านมากกว่าปี พ.ศ. ๒๕๕๘ กล่าวคือปีที่ผ่านมามีผลงานส่งเข้าประกวดจำนวน ๖๒ เรื่อง จาก ๒๒ สถาบัน โดยในปีนี้มีผลงานสารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ผ่านเข้ารอบสุดท้าย จำนวน ๑๒ เรื่อง และทั้ง ๑๒ เรื่อง มีความโดดเด่นเฉพาะด้านในประเภทต่าง ๆ ที่แตกต่างกันหลากหลายและน่าสนใจ แต่ก็ยังมีส่วนที่ควรต้องปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้ผลงานเกิดความสมบูรณ์ต่อไป

สำหรับการพิจารณาตัดสินรางวัล สารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ คณะกรรมการตัดสิน ได้มีการประชุมหารือร่วมกันและมีมติเป็นเอกฉันท์ ในการพิจารณาตัดสินรางวัล สารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ไทย รางวัลสายฟ้าน้อย ครั้งที่ ๑๒ โดยยังคงไว้ซึ่งหลักเกณฑ์เงื่อนไขในการพิจารณาตามกรอบหลัก คือ คุณภาพ คุณค่า ศาสตร์และศิลป์ในการนำเสนอ และ จริยธรรม

ดังนั้นคณะกรรมการตัดสินรางวัล สารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ ครั้งที่ ๑๒ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๙ พิจารณาตัดสินรางวัลโดยมอบรางวัลตามประเภท ๔ ประเภท และมอบประกาศเกียรติบัตรให้กับทุกผลงานที่ผ่านเข้ารอบสุดท้าย ๑๒ เรื่อง โดยมีข้อสังเกตแนบท้าย เพื่อเป็นกรณีศึกษาและเป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงผลงานต่อไป

สารคดีเชิงข่าววิทยุโทรทัศน์ที่เข้ารอบ ๑๒ เรื่อง ดังนี้

- สารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ ประเภทวิถีชุมชนดีเด่น

เรื่อง	มหาวิทยาลัย
๑. หอมดอกฮัง...ปลูกข้าว ปลูกชีวิต	มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
๒. ชุมชนต้นแบบการจัดการน้ำ	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
๓. ตลาดขายวัฒนธรรม	มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

- สารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ ประเภทอัตลักษณ์วัฒนธรรมดีเด่น

เรื่อง	มหาวิทยาลัย
๑. หนีหนาว ไท่กั๋วเหริน....สวีตคืนไทย	มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
๒. ชันลงหินรวันอวสาน	มหาวิทยาลัยรังสิต
๓. มัสยิดซอลาฮุดดีน	มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

- สารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ ประเภทสิ่งแวดล้อมดีเด่น

เรื่อง		มหาวิทยาลัย
๑.	คน่ายุค 4.0	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
๒.	ชุมชนไร้ถังขยะ	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
๓.	(ปู)...สิ่งมีชีวิตที่รื้อฟื้นฟู	มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

- สารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ ประเภทข่าวทั่วไปดีเด่น

เรื่อง		มหาวิทยาลัย
๑.	ภัยล้อมผม	มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
๒.	ซึก อบ รีด มหันตภัยที่ไม่มีใครคุมครอง	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
๓.	วิถีเด็กสแกน	มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

ผลสารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ที่ได้รับรางวัล

- สารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ ประเภทวิถีชุมชน

รางวัลดีเด่น

ไม่มีผู้ได้รับรางวัล

รางวัลชมเชย

๑. เรื่อง หอมดอกฮ้าง...ปลูกข้าว ปลูกชีวิต
โดยทีม คนเหนือข้าว จาก มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
โล่เกียรตินิยม และเงินรางวัล ๑๐,๐๐๐ บาท

๒.เรื่อง ตลาดขายวัฒนธรรม
โดยทีม flashlight จาก มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
โล่เกียรตินิยม และเงินรางวัล ๑๐,๐๐๐ บาท

- สารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ ประเภทอัตลักษณ์วัฒนธรรม

รางวัลดีเด่น

๑. เรื่อง ชนลงหินรวันอวสาน
โดยทีม ต้นกล้า จาก มหาวิทยาลัยรังสิต
โล่เกียรตินิยม และเงินรางวัล ๒๐,๐๐๐ บาท

รางวัลชมเชย

ไม่มีผู้ได้รับรางวัล

- สารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ ประเภทสิ่งแวดล้อม

รางวัลดีเด่น

ไม่มีผู้ได้รับรางวัล

รางวัลชมเชย

๑. เรื่อง (ปู)...สิ่งมีชีวิตที่รื้อฟื้นฟู
โดยทีม 4 ศตวรรษ ผู้พิชิต SKRU จาก มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
โล่เกียรตินิยม และเงินรางวัล ๑๐,๐๐๐ บาท

- สารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ ประเภทข่าวทั่วไป

รางวัลดีเด่น

ไม่มีผู้ได้รับรางวัล

รางวัลชมเชย

ไม่มีผู้ได้รับรางวัล

สารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ ประเภทวิถีชุมชน

๑. สารคดีเชิงข่าววิทยุโทรทัศน์ ‘รางวัลชมเชย’ ประเภทวิถีชุมชน

‘หอมดอกยัง...ปลูกข้าว ปลูกชีวิต’ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

ผู้จัดทำ : ทีม คนเหนือข่าว

๑. ศรุต แก้วสุวรรณ

๒. จารึก จันทร์ศรี

ที่ปรึกษา : อาจารย์ปณต สุสุวรรณ

สถาบัน : มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

ภาพ	เสียง
เสียงกตศรัทธา และเสียงแจ่มใสตอนแอปพลิเคชันบนสื่อสังคมออนไลน์ (5 วินาที)	
เสียงสัมภาษณ์ นางสาวกุลธิดา เนติวิบูลย์พร ผู้ที่ได้รับผลกระทบจาก Cyber Bullying (28 วินาที)	“...ทำไมต้องมาว่าเราแบบนี้ เขายังไม่รู้เรื่องอะไรเลย เขาไม่รู้จักความจริง ไม่รู้เหตุผล ไม่รู้จักเรา แล้วเขามีสิทธิอะไรมาตัดสินเรา เชื่อว่า 100% ของคนที่มาว่าเรา ไม่เข้าใจว่าทำไมเราถึงเครียด ทำไมเราถึงกังวลกับเรื่องนี้ อาจคิดว่ามันเป็นเรื่องตลกสำหรับคุณ แต่บางคนเขาไม่ได้ตลก ไม่ได้สนุกกับคุณด้วย บางคนเอาไปโพสต์สนุกปากเรียกยอดทวีตหรือยอด Follow คุณเคยคิดไหมว่าการทำแบบนี้มันเป็นความสุขบนความทุกข์คนอื่น...”
เสียงบรรยาย (35 วินาที)	คำบอกเล่าของนางสาวกุลธิดา เนติวิบูลย์พร นักศึกษาวัย 21 ปี หนึ่งในเหยื่อของ Cyber Bullying จากกรณีที่พบภาพบุคคลหน้าคล้ายตนยืนชูป้ายข้อความเกี่ยวกับการทำแท้ง จึงเข้าไปสอบถามที่มาที่ไป แต่ด้วยคำถามที่ไม่ชัดเจนจึงทำให้เกิดความเข้าใจผิด เปิดโอกาสให้ผู้โพสต์สื่อสังคมออนไลน์คนอื่น เข้ามาแสดงความคิดเห็นในแง่ลบ โดยนายเอ็กซ์ แอดมินเพจคอนทราสต์ ให้ความเห็นว่าคนไทยยังขาดการวิเคราะห์และไตร่ตรองหลงเชื่อข้อมูลข่าวสารที่นำเสนอผ่านสื่อออนไลน์ได้ง่าย
เสียงสัมภาษณ์ นายเอ็กซ์ แอดมินเพจ Contrast (24 วินาที)	“...ข่าวปลอม ข่าวอะไร ที่แชร์กันมาอย่างนี้ คนก็ไปเชื่อกันทั้งๆ ที่เราไม่ได้วิเคราะห์ที่ไตร่ตรองแค่ข่าวเขียนมาก็เชื่อกันแล้ว เรียกว่าไม่เท่าทันสื่อเหมือนกัน ก่อนจะเชื่ออะไรต้องวิเคราะห์ที่ไตร่ตรอง ดูแหล่งที่มาที่มาก่อน แต่คนส่วนใหญ่พอเห็นเขาแชร์เยอะ ๆ คนกดไลค์เยอะ ๆ ก็เชื่อไปแล้วว่ามันจริง แล้วก็แชร์กันก็ทำให้คนนั้นเสียหายอะไรแบบนี้...”
เสียงบรรยาย (41 วินาที)	การกลั่นแกล้งบนโลกออนไลน์ ที่มีศัพท์เฉพาะว่า Cyber Bullying เป็นวิวัฒนาการคำคำของวัยรุ่น จากที่เคยอยู่ในห้องน้ำ โต๊ะเรียน หรือกำแพงมาอยู่บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ซึ่งข้อมูลจากงานวิจัยเรื่องเหยื่อการรังแกผ่านโลกไซเบอร์ในกลุ่มเยาวชน ของคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ปี2559 พบว่า พฤติกรรมรังแกผู้อื่นสัมพันธ์กับการตกเป็นเหยื่ออย่างมาก โดยเหยื่อร้อยละ 71 เคยเป็นผู้กระทำต่อผู้อื่นมา

	ก่อน โดยนางสาว ศิริรัตน์ ทิพโกมุท พนักงานบริษัทเอกชน อายุ 22 ปี ได้ให้ความเห็นว่าหากตนเป็นผู้ถูกรังแกก็อยากตอบโต้กลับเช่นกัน
เสียงสัมภาษณ์ นางสาว ศิริรัตน์ ทิพโกมุท ผู้ใช้สื่อออนไลน์ (25 วินาที)	“...คือโดยปกติแล้วเป็นคนที่อยู่เป็น แต่ถ้าสมมติวันหนึ่งถูกรังแกขึ้นมา ก็คงหาทางเยียวยาตัวเองก่อน แล้วคงชี้แจงในด้านในในด้านหนึ่งก็ตามให้มันดังพอที่จะสู้กับกระแสด้านลบที่กลับมา ชี้แจงให้คนอื่นรู้ถึงแม้ว่าเรารู้สึกว่าพอใจอยู่แล้วแต่ก็อยากให้อีกฝ่ายรู้ด้วยว่าเราไม่ได้เป็นแบบนั้น แล้วถ้ากล่าวโทษมาแบบนี้แล้ว คำขอโทษก็ต้องดังพอๆ กลับสิ่งที่เขากล่าวโทษมาด้วย...”
เสียงบรรยาย (37 วินาที)	ผลสำรวจเกี่ยวปัญหาการกลั่นแกล้งบนโลกออนไลน์ของ จส. 100 ร่วมกับ ดีแทค เดือนมิถุนายน 2559 พบว่า คนไทยร้อยละ 54 เคยเป็นส่วนหนึ่งของ Cyberbullying ด้วยการโพสต์แกล้งเพื่อน ร้อยละ 16 รู้สึกว่าเป็นการแสดงความคิดเห็นเรื่องที่ไม่ใช่ของตัวเองเพื่อความสุข และร้อยละ 20 ส่งต่อข้อมูลโดยไม่รู้ตัวทำลายสังคมให้แย่ลง ซึ่งตรงกับความเห็นเรื่องการรังแกกันในโลกออนไลน์ ของ นางสาว เจเนส มนตรีเลิศศรีมี อายุ 32 ปี ตัวแทนจากโครงการใช้หัวคลิก ว่ามีผู้เกี่ยวข้องหลักในกระบวนการนี้คือ ผู้กระทำ ผู้ถูกรังแก และผู้สนับสนุน
สัมภาษณ์ เจเนส มนตรีเลิศศรีมี ผู้จัดการฝ่ายพัฒนาการที่ยั่งยืน บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) หรือ ดีแทค (27 วินาที)	“...น่าจะเป็นความศึกระหว่างรักสนุกหวังดี คิดว่าอยากจะแฉเรื่องดีๆ ให้คนอื่น ซึ่งจริงๆ แล้วเรื่องนั้นเป็นเรื่องจริงหรือเปล่าเรายังไม่รู้เลยว่าจริงไหม อยากให้คนอื่นรับรู้เรื่องของตัวเองเรื่องด้วยนะ มีผู้กระทำ มีเหยื่อ และก็มีกองเชียร์ที่ทั้งสามปาร์ตี้เป็นปาร์ตี้หลักๆ ที่เราควรให้ความสนใจ ซึ่งในส่วนของคนที่เป็นกองเชียร์คนอาจจะมองข้ามไป คนที่เป็นกองเชียร์เองสามารถเป็นผู้กระทำได้เองด้วยเหมือนกัน...”
เสียงบรรยาย (21 วินาที)	Cyber Bullying กลายเป็นปัญหาที่แก้ไขได้ยากและมีความซับซ้อนมากขึ้น สอดคล้องความคิดของนาย นวพล อารงรัตนฤทธิ์ ผู้กำกับหนังสือเรื่อง ‘Thank for Sharing’ ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการส่งต่อข้อมูลผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ว่าการกลั่นแกล้งกันมีมานานแล้วเพียงแค่เปลี่ยนสถานที่และสื่อที่ใช้ในการกระทำเท่านั้น
เสียงสัมภาษณ์ เต๋อ นวพล อารงรัตนฤทธิ์ ผู้กำกับภาพยนตร์สั้น Cyber Bullying (35 วินาที)	“...เราเชื่อว่าก่อนที่จะมีอินเทอร์เน็ต คนเราก็กั่นแกล้งกันอยู่แล้ว ซึ่งเป็นทั่วๆ ไปของมนุษย์ แต่เพียงแค่เปลี่ยนรูปแบบมาเป็นแบบออนไลน์ มันซับซ้อนมากขึ้น มันแก้ยาก เหมือนกับจะทำยังไงให้สังคมมีแต่คนดี มันเป็นไปได้ยากมาก แต่มันก็ช่วยๆ กันได้ แต่มันต้องไปปรับที่คน แต่ไม่ใช่ว่าไปนั่งแบนเทคโนโลยีจะได้ไม่มีการกลั่นแกล้งบนเฟซบุ๊กมันเป็นแก้ที่ปลายเหตุหรือจิตสำนึกคนอะไรแบบนี้ คือแก้ตั้งแต่ต้นทางว่าทำไมเราถึงไม่ควรจะทำแบบนี้ อะไรแบบนี้มากกว่า คือต้องแก้ที่ตัวบุคคล มากกว่าตัวเทคโนโลยี...”
เสียงบรรยาย (22 วินาที)	แม้ว่ายังไม่พบสถิติการเสียชีวิตจาก Cyber Bullying ในสื่อสังคมไทย แต่ความรุนแรงบนสื่อสังคมออนไลน์ยังคงมีกระแสอย่างต่อเนื่อง ส่งผลกระทบต่อผู้คนและสังคมในวงกว้าง ขณะที่ประชาชนยังขาดความเข้าใจเรื่องการรู้เท่าทันสื่อ รวมทั้งการกระทำที่คิดถึงตนเองเป็นหลัก ปัญหาเหล่านี้คงไม่มีทางหมดสิ้นไป

๑.๑. จุดเด่น

(๑) ประเด็นดี สามารถจับเอาประเด็นสำคัญเรื่องข่าวมานำเสนอ โดยฉีกไปอีกแง่มุมหนึ่ง

- (๒) นำเสนอในแง่มุมของการหาทางออกของชานาอีกกลุ่มหนึ่งมานำเสนอประกอบ
 (๓) การผลิตถ่ายสวยตัดต่อดี โดยรวมๆมีมาตรฐานการผลิตที่ดี
 (๔) ประเด็นข่าวเรื่องใหม่และมีปัญหาวิกฤต การนำเสนอทำให้เห็นทางเลือก และมีประโยชน์

กว้าง

๑.๒ จุดที่ควรมีการแก้ไข

- (๑) การใช้เพลงประกอบเรื่อง ควรทำให้ผู้ดูทราบว่าเป็นเสียงมาจากไหน หรืออาจจะนำเพลงมาใช้ตอนต้นเรื่อง เพื่อให้ดึงดูดความน่าสนใจได้มากกว่า
 (๒) การเล่าเรื่อง ยังมีการเรียงลำดับเรื่องยังไม่ค่อยดีนัก การเปิดเรื่องยังไม่น่าสนใจ

๒. สารคดีเชิงข่าววิทยุโทรทัศน์ 'รางวัลชมเชย' ประเภทวิถีชุมชน

'ตลาดขายวัฒนธรรม' มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ผู้จัดทำ : ทีม flashlight

๑. นายคมศร จันท์เลื่อน
๒. นายณพล แซ่อุ่น
๓. นายนรากร ชูพุ่ม
๔. นางสาวหทัยภัทร โรจนกิจ

ที่ปรึกษา: ดร.ศุภฤกษ์ เวศยาสิรินทร์

สถาบัน: มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ภาพ	เสียง
มโนราห์	ตลาดขายวัฒนธรรม
บรรยากาศทั่ว ๆ ไป นักท่องเที่ยว	ดินแดนสามคลองสองเมือง คลองแดน ชุมชนวิถีพุทธ บนพื้นฐานของความพิถีพิถัน พลิกฟื้นชุมชนขึ้นมาแนะนำเสนอสู่สายตาของนักท่องเที่ยว ในรูปแบบตลาดขายวัฒนธรรม ขาววิถีชุมชน
ภาพตามบทสัมภาษณ์	ปล่อยเสียง + ภาพ//สัมภาษณ์ นายอภิชาติ เหมือนทอง รองประธานชุมชนด้านวัฒนธรรม ประเด็น ที่มาของตลาด
เอกลักษณ์ของคลองแดน บริเวณตลาด แม่ค้าในตลาดริมน้ำคลองแดน	ตลาดริมน้ำคลองแดนเน้นขายของที่เป็นเอกลักษณ์ผลิตจากภูมิปัญญาชาวบ้านในพื้นที่ ยึดความเป็นดั้งเดิม ผสมผสานกับความพอเพียง แตกต่างจากตลาดทั่วไปที่ขายของในเชิงพาณิชย์ จะเห็นได้จากอาหารที่เน้นขายอาหารพื้นบ้านที่เริ่มหากินได้ยาก เป็นการรักษาไม่ให้สูญหายไปตามกาลเวลา พร้อมทั้งช่วยกันนำวัสดุจากธรรมชาติมาห่อหุ้มเป็นภาชนะแทนโฟมหรือพลาสติก เพื่อรักษาความเป็นดั้งเดิมและเอกลักษณ์ของตลาดที่นี่ให้มากที่สุด
ภาพตามบทสัมภาษณ์	สัมภาษณ์แม่ค้าขายของ พิมพ์กานต์ เหมือนทอง ประเด็น ขายเพื่ออะไร
บรรยากาศตลาด	ตลาดเปิดให้บริการแค่วันเสาร์วันเดียว เป็นกิจกรรมเพื่อให้

ขนมโบราณ การแสดงพื้นถิ่นของคลองแดน	ชาวบ้านหารายได้เสริม ด้วยการนำความรู้ภูมิปัญญาที่ตนเองมี ไม่ว่าจะเป็นการทำขนม ทำอาหาร ศิลปะการแสดง นำมา แลกเปลี่ยนกันในหมู่บ้าน ทำให้เป็นที่น่าสนใจของนักท่องเที่ยว เข้ามาสัมผัสกับวิถีชีวิตของคนคลองแดน ทางชุมชนได้กำหนด กฎระเบียบในการขาย นำเสนอสินค้าต่อกรรมการก่อนออกไป จำหน่าย เพื่อเป็นไปในทิศทางเดียวกันและคงความเป็นพื้นถิ่น ของคลองแดน
ภาพตามบทสัมภาษณ์	สัมภาษณ์ นักท่องเที่ยว พรรณิเดชทองคำ สงกรานต์ จันทร์หลง ประเด็น เพราะอะไรถึงมาเที่ยวที่คลองแดน
ภาพตามบทสัมภาษณ์	สัมภาษณ์ นายอภิชาติ เหมือนทอง รองประธานชุมชนด้านวัฒนธรรม ประเด็น แนวคิด, การจัดการตลาด
นักท่องเที่ยว วิถีชีวิตเก่า ๆ ของคลองแดน เยาวชนคนรุ่นหลัง	ตลาดริมน้ำคลองแดน นับเป็นชุมชนวิถีพุทธต้นแบบ ที่อนุรักษ์ วิถีชีวิตความเป็นดั้งเดิม ไว้ให้นักท่องเที่ยว ได้เข้ามาสัมผัส สัมผัสระดับเศรษฐกิจของชุมชน เพิ่มรายได้ให้กับชาวบ้าน จากการ รวมพลังของคนในชุมชนทำให้ตลาดแห่งนี้ เป็นน้ำหล่อเลี้ยง ชุมชน ให้มีความยั่งยืนสู่คนรุ่นหลังตลอดไป

๒.๑. จุดเด่น

- (๑) ประเด็นที่เลือกมาดี มีความน่าสนใจ
- (๒) มีการใช้ภาพในการนำเสนอได้ดี องค์ประกอบภาพเหมาะสมและสวยงาม ทุกภาพสามารถ สื่อความหมายได้ชัดเจน
- (๓) กระบวนการผลิตดี
- (๔) เนื้อเรื่องเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับวิถีชุมชนชัดเจน

๒.๒ จุดที่ควรมีการแก้ไข

- (๑) มีมิติความเป็นขาวน้อยเกินไป
- (๒) ขาดการให้ข้อมูลว่าตลาดคลองแดนตั้งอยู่ที่ใด ซึ่งทำให้ผู้ชมทั่วไปไม่ทราบข้อมูลว่าตลาด คลองแดนนั้นอยู่ที่ไหนกันแน่
- (๓) จะเห็นว่าภาพที่ใช้ มีบางส่วนที่มีการ tilt up และ tilt down หลายครั้ง ซึ่งการใช้เทคนิค การถ่ายภาพในลักษณะดังกล่าวนี้สามารถใช้ได้ แต่ควรใช้ให้มีความหมาย

สารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ ประเภทอัตลักษณ์วัฒนธรรม

๑. สารคดีเชิงข่าววิทยุโทรทัศน์ ‘รางวัลดีเด่น’ ประเภทอัตลักษณ์วัฒนธรรม

‘ชั้นลงหินรอนอวสาน’ มหาวิทยาลัยรังสิต

ผู้จัดทำ: ทีม ต้นกล้า

๑. นางสาวชุตินญา กุณกันไชย

๒. นางสาวจิตากา ปรีชาชน

๓. นางสาวสุดารัตน์ ตันตวิชรพันธ์

๔. นายอรรณพ บุญลอย

๕. นางสาวฐิติภา ชุณณร

ที่ปรึกษา: อาจารย์ลักษณ์ คล้ายแก้ว

สถาบัน: มหาวิทยาลัยรังสิต

ภาพ	เสียง
	SFX : เสียงดีซัน VO 1 : เสียงค้อนกระทบโลหะที่ดังก้องกังวานมาหลายชั่วอายุคนกำลังจะเลื่อนหายไปพร้อมกับลมหายใจของคนรุ่นสุดท้ายที่พยายามจะต่อลมหายใจให้กับชั้นลงหินที่ตถศิลาปีที่สืบทอดจากบรรพบุรุษมานานกว่า 200 ปี เอาไว้ให้นานที่สุด
(ปล่อยสัมภาษณ์) ลุงสำรวย , ป้าสำรวย	ลุงสำรวย : อาจจะเป็นรุ่นสุดท้ายเพราะคิดดูแล้วไม่มีใครมาสืบทอดต่อจากพวกเราไปแล้ว ป้าสำรวย : ป้าทำมาตั้งแต่เด็ก ใจป้าเลยรัก มุ่งมั่นตรงนี้
	VO2 :ชุมชนบ้านบุเขตบางกอกน้อยเดิมเคยเป็นชุมชนที่มีการสืบทอดการทำชั้นลงหินจากบรรพบุรุษที่อพยพมาจากกรุงศรีอยุธยาแต่ด้วยจำนวนช่างที่ลดลงทำให้โรงงานผลิตชั้นลงหินหลายรายทยอยเลิกกิจการ เหลือเพียงโรงงานชั้นลงหิน “ เจียม แสงสัจจา ” ที่นับเป็นโรงงานชั้นลงหินแห่งสุดท้าย
(ปล่อยสัมภาษณ์) ป้าสำรวย	ป้าสำรวย : คืออายุเราขึ้นทุกวัน ทุกเดือน ทุกปี แต่งานมันใช้กำลัง แยกไปกำลังก็น้อย
	VO 3: การทำชั้นลงหิน มีทั้งหมด 6 ขั้นตอน แต่ละขั้นตอนมีความยุ่งยาก ต้องใช้ทักษะและความอดทนสูงกว่าจะได้ผลงานออกมาแต่ละชั้น ทำให้ชั้นลงหินที่สืบทอดมานานกว่า 200 ปี ไม่มีคนรุ่นใหม่มาสานต่อ
(ปล่อยสัมภาษณ์ ขั้นตอนการทำชั้นลงหิน 3 ขั้นตอนแรก) ลุงสำรวย	ลุงสำรวย : ขั้นตอนแรกส่วนผสมมันทองแดง 7 ชีด ดีบุก 2 ชีด แล้วก็หลอมให้ละลาย ผึ่งเบ้าลงไปในเตา เขาก็เอามาซ้อน 5 – 6 แผ่น ซ้อนเป็นปึกอย่างนี้ เขาก็ตี ๆ ให้ขึ้นรูปมาเป็นแบบนี้ ตีเสร็จเขาก็มาลายเป็นแบบนี้ ช่างลายเขาตีมาปากก็เป็นแบบนี้ สูงบ้าง แหว่งบ้าง อะไรบ้าง แล้วก็เอาปากปาดให้เรียบเหมือนอย่างนี้ให้เรียบ
ภาพขั้นตอนการทำ 4 – 6	VO4 : พอได้ปากชั้นที่เรียบแล้ว ช่างก็จะนำชั้นลงหินไปล้างเพื่อนำสี คำที่อยู่ภายในภาชนะออกและเผยให้เห็นสีทองของภาชนะจากนั้นจะ ต้องกรอบริเวณปากเพื่อให้มีความเรียบเสมอกันก่อนจะนำไปตกแต่ง และขัดเงาเพื่อให้ผิวภาชนะมีความเรียบและสวยงาม
	VO 5 : การทำชั้นลงหินแต่ละขั้น นอกจากจะต้องใช้ความ

	พิธีพิธีในทุกระดับชั้นตอนแล้ว ยังต้องใช้ความอดทนสูงโดยเฉพาะช่างที่ 1 หรือช่างขึ้นรูปคนแรกที่ต้องนั่งทำงานอยู่หน้าเตาไฟ ตั้งแต่เช้าถึงเย็นที่ต้องเผาโลหะให้ร้อนจัดและอ่อนตัวพร้อมกับกระหน่ำค้อนขึ้นรูปซึ่งหากตีโลหะที่ร้อนไม่มากพอชั้นก็จะแตก
(ปล่อยสัมภาษณ์) ป้าสำรวย	ป้าสำรวย : งานนี้มันเหนื่อย มันหนัก มันลำบากทุกอย่าง พอมารุ่นใหม่ เขาก็ไม่ได้สนใจแต่งานนี้ทำด้วยใจรักจริง ๆ เพราะถ้าใจไม่รักงานนี้มันก็ท้อแท้ มันก็ไม่ได้งาน
	VO 6 : เอกลักษณะชั้นลงหินทำจากโลหะตีบุกผสมทองแดงหรือสำริดมาหลอมจนกลายเป็นเนื้อทองที่ดงามเปล่งประกายแสดงถึงความมั่งคั่งของผู้ใช้ ซึ่งนอกจากความสวยงามแล้วคุณสมบัติที่สำคัญของชั้นลงหินคือการเก็บความเย็นและเวลาตีชั้นเสียงจะดังก้องกังวาล
	VO 7 : แม้ว่าชั้นลงหินจะทรงคุณค่าและเป็นที่ต้องการทั้งจากคนไทยและต่างชาติแต่ในอนาคตอาจเหลือเพียงเรื่องเล่าขานที่บอกต่อให้กับคนรุ่นหลัง เพราะไม่มีคนรุ่นใหม่จะมาสืบทอด
(ปล่อยสัมภาษณ์) ลุงสำรวย , ป้าสำรวย	ลุงสำรวย : อาชีพพ่อก็จะหมดไปเพราะไม่มีใครหัดขึ้นมาไม่มีใครสืบสานต่อเลย มันก็จะสูญหายก็น่าเสียดาย ป้าสำรวย : ป้าก็ใจหาย ป้าอยากให้มันขนาดเก็บอยู่ป้ายังอยากจะทำเลย ถ้าสนใจ ถ้ามีโอกาสเข้ามาได้ในโรงงานนี้ พวกป้าจะสอนให้ ไม่ต้องเสียอะไรหรอก ถ้าใจรักทำ
	VO 8 : เสียงของพวกเขาก็ยังสะท้อนให้เห็นถึงความรัก ความผูกพันและไม่ยอมปล่อยให้ชั้นลงหินเลือนหายตามกาลเวลา โดยหวังว่าจะมีพลังจากคนรุ่นใหม่มาต่อลมหายใจให้กับมรดกทางวัฒนธรรมที่สืบทอดมานานกว่า 200 ปีให้คงอยู่คู่กับแผ่นดินไทย

๓.๑. จุดเด่น

- ภาพได้
- (๑) เนื้อเรื่องเป็นเรื่องของอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมชัดเจน
 - (๒) ภาพในการนำเสนอสวย เป็นการเลือกถ่ายที่มีความหมายในตัว และสามารถเล่าเรื่องด้วยภาพได้
 - (๓) ตัดต่อได้ดี
 - (๔) ประเด็นมีความน่าสนใจ
 - (๕) สามารถนำเสนอเรื่องได้กลมกล่อม และดึงดูดความสนใจจากผู้ชมได้
 - (๖) เขียนบทดี

๓.๒ จุดที่ควรมีการแก้ไข

- ใกล้ชิดกับเรื่องมากยิ่งขึ้น
นั้นเป็นอย่างไรร
- (๑) ควรเพิ่มภาพการทำกิจกรรมต่างๆ ของแหล่งข่าวที่สัมภาษณ์ เพราะจะทำให้ทำให้ผู้ชมรู้สึกใกล้ชิดกับเรื่องมากยิ่งขึ้น
 - (๒) ควรให้ข้อมูลขยายในช่วงท้ายที่บอกว่าชั้นลงหินเป็นที่ต้องการของคนไทยและต่างประเทศนั้นเป็นอย่างไรร

สารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ ประเภทสิ่งแวดล้อม

๑. สารคดีเชิงข่าววิทยุโทรทัศน์ 'รางวัลชมเชย' ประเภทสิ่งแวดล้อม '(ปู)...สิ่งมีชีวิตที่รอฟื้นฟู' มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ผู้จัดทำ : ทีม 4 ศตวรรษ ผู้พิชิต SKRU

๑. นางสาวชนกพร ขอบงาม
๒. นางสาวยามีละห์ ดาษา
๓. นายอักรณ อับดุลการี
๔. นายอิรปาน บือแน

ที่ปรึกษา : ดร.ศุภฤกษ์ เวศยาสิรินทร์

สถาบัน : มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ภาพ	เสียง
Ls หมู่บ้านสิงหนคร	เสียงคนตรี
Cu ชาวประมง Ls ชาวประมง	Vo: ปัญหาการขาดแคลนทรัพยากรทางทะเลของกลุ่มประมงพื้นบ้าน บ้านหัวเขา อ.สิงหนคร จ.สงขลา ซึ่งได้รับผลกระทบจากจำนวนสัตว์น้ำที่ลดน้อยลง
Ls ชาวประมง Cu ชาวประมง	ปล่อยเสียงสัมภาษณ์ บุญล้อม อิจโรจน์ (ชาวประมงพื้นบ้านในชุมชนสิงหนคร) - ปัญหาก่อนหน้านี้ที่จะเกิดโครงการ
Ls การประชุม Cu หน้าสมาชิก	Vo: จากปัญหาที่เกิดขึ้นกลุ่มชาวบ้านจึงรวมตัวกันที่จะหาหนทางในครั้งนี้
	บรรยาย เหตุผลที่ร้านค้าส่วนใหญ่เลือกใช้น้ำแข็งปนแทนน้ำแข็งหลอด เพราะมีบริการส่งถึงร้าน สะดวก ราคาถูก และมีปริมาณมากกว่า
Ls การประชุม	ปล่อยเสียงประชุม
Ls บ่ออนุบาลปู Cu บ่ออนุบาลปู Cu คนเลี้ยงไข่ Ls ชาวประมง Cu ชาวประมง Ls คนมาศึกษาเรียนรู้ Cu มือคนมาศึกษาเรียนรู้ Ls บรรยายให้ความรู้	Vo: จึงเป็นที่มาของการฟื้นฟูสัตว์น้ำโดยเฉพาะปูทะเล ต้องรวมตัวสร้างธนาคารปูเพื่อจะเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ปูทะเล เริ่มต้นจากการศึกษาจากภูมิปัญญาท้องถิ่น ลองผิด ลองถูก ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม โดยยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง เป็นที่ยอมรับจากชาวประมงพื้นบ้านเป็นอย่างดี และพัฒนามาเป็นศูนย์การเรียนรู้เพาะฟักลูกปูที่ประสบความสำเร็จจากการร่วมมือของชาวบ้านชุมชนบ้านหัวเขา
Ls ประธานโครงการ ธนาคารปู Cu หน้าประธานโครงการ	ปล่อยเสียงสัมภาษณ์ อนันต์ มานิล (ประธานโครงการธนาคารปู) - สาเหตุของการตั้งธนาคารปู -ทำไมถึงเลือกที่จะฟื้นฟูสัตว์น้ำโดยเฉพาะปูทะเล

ธนาคารปู	
Ls รูปเรือ Cu รูปปู Ls บ่อลูกปู Cu บ่อลูกปู Ls คนปล่อยลูกปู Cu คนปล่อยลูกปู Cu ปูที่มีไข่ Cu ปูอนุบาลตัวอ่อน	Vo: ทุกๆเช้า สมาชิกธนาคารปูออกหาปูในท้องทะเล มาทำการเพาะพันธุ์ปูทะเลที่มีไข่ เข้าสู่อนุบาลตัวอ่อน เมื่อปูโตเต็มไหว จะถูกนำมาปล่อยลูกปูคืนสู่ท้องทะเล เพื่อให้ชาวบ้านได้จับปูได้อย่างง่ายขึ้น เมื่อได้ปูที่มีไข่ ชาวบ้านจะนำไปเข้าสู่ธนาคารปูเพื่อทำการเพาะพันธุ์ปูสู่อนุบาลตัวอ่อนอีกครั้ง
Ls ชาวประมงพื้นบ้าน Cu หน้าชาวประมงพื้นบ้าน	สัมภาษณ์ ยุพิน คงทอง (ชาวประมงพื้นบ้านในชุมชนสิงหนคร) -เมื่อได้ปูที่มีไข่จะทำอย่างไรกับปูตัวนั้น -ความรู้สึกยังไงบ้างเมื่อมีธนาคารปูขึ้นมา -รายได้ในการขายปูเป็นยังไงบ้าง
Ls ชาวบ้าน Cu มือชาวบ้าน	ชาวบ้านได้มีอาชีพ การงานและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นแล้วยังสร้างให้ชาวบ้านได้รู้จักรักถิ่นและการอนุรักษ์ทรัพยากรมากขึ้นอีกด้วย
Ls แม่ค้าในชุมชน Cu หน้าแม่ค้าในชุมชน	ปล่อยเสียงสัมภาษณ์ สุวรรณ อินหมั่น (แม่ค้าในชุมชนสิงหนคร) -ความรู้สึกต่อธนาคารปูในกาพื้นปูทะเล
Cu ปู Pl บรรยากาศในตลาดสิงหนคร Cu หน้าแม่ค้า Cu มือแม่ค้า Ls คนในตลาดสิงหนคร	Vo: จากต้นทางการผลิต นำสู่ผู้บริโภค โดยมีผลตอบรับในการเลือกซื้อ จากผู้บริโภคเป็นอย่างดี
Ls ผู้บริโภคในตลาดสิงหนคร Cu ผู้บริโภคในตลาดสิงหนคร	สมจิตร รุจนาท, นิเราะห์ นิยมเดชา (ผู้บริโภคในตลาดสิงหนคร) -ทำไมถึงเลือกที่จะซื้อปูที่นี่
Cu ชาวประมงบนเรือ Cu มือชาวประมงบนเรือ Ls คนกำลังทอดแห Ls บรรยากาศท้องฟ้า	Vo: แม้ว่าทรัพยากรในทะเล จะเปลี่ยนแปลงมากแค่ไหน แต่ชุมชนสิงหนครบ้านหัวเขาแห่งนี้ ยังคงใช้ทรัพยากรอย่างมีคุณค่า ในการหมุนเวียนวิถีจักรเพื่อให้อยู่กับคนรุ่นหลังต่อไป...

๔.๑. จุดเด่น

(๑) ประเด็นดี เป็นเรื่องใกล้ตัวและชุมชน มีความพยายามที่จะนำเสนอ ประเด็นมีประโยชน์ และมีผลกระทบต่อสังคมโดยรวม

(๒) การนำเสนอมีความต้องการให้ความรู้ และสามารถนำความรู้ไปใช้เป็นแบบอย่างหรือแนวคิดที่คล้ายคลึงกันกับชุมชนอื่นได้

(๓) ชุดภาพบางชุดภาพถ่ายทำได้ดีสวยงาม ทำให้ผู้ชมรู้สึกใกล้ชิดกับเรื่อง และทำให้เรื่องมีชีวิตชีวา

๔.๒ จุดที่ควรมีการแก้ไข

(๑) กระบวนการถ่ายทำยังมีคุณภาพไม่เพียงพอ

(๒) การนำเสนอยังไม่มีความกระชับรัดกุม

ภาพรวมของผลงานสารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์

๑. ภาพรวมปี ๒๕๕๘

๑. ผลงานที่ส่งเข้าประกวดโดยรวมดีขึ้น แต่เป็นการดีขึ้นและโดดเด่นเฉพาะด้าน ตามกลุ่มของแต่ละสถาบันการศึกษาที่ส่งผลงานเข้าประกวด ซึ่งนักศึกษาอาจมีความถนัดและมีความสนใจในประเด็นและเรื่องราวที่นำเสนอเฉพาะเจาะจง

๒. ผลงานที่ส่งเข้าประกวดหลายเรื่อง ไม่ควรส่งเข้ามาประกวดเพราะขาดทั้ง คุณภาพ คุณค่า ศาสตร์ และศิลป์ในการนำเสนอ และ จริยธรรม (*ซึ่งสันนิษฐานว่า เป็นมาตรฐานผลงานที่อาจารย์ให้ทำรายงานส่งในวิชาเรียน)

๓. คณะกรรมการมีการตั้งข้อสังเกตว่าผลงานที่ผลิตออกมาเป็นทีมและส่งเข้าประกวดนั้น อาจไม่ได้ผลิตโดยทีมนั้นโดยตรง (โดยเฉพาะในกระบวนการผลิต การถ่ายภาพ / การลงเสียง มีการใช้บริการช่างภาพ และ ผู้ลงเสียงบรรยาย จากกลุ่มอื่น ในมหาวิทยาลัยเดียวกัน ที่ถ่ายภาพได้สวย และ ลงเสียงบรรยายได้ดี แล้วรับหน้าที่ดังกล่าวให้กับทุกกลุ่มในมหาวิทยาลัยเดียวกันที่ส่งผลงานเข้าประกวด) ฉะนั้นนักศึกษาควรมีความสุจริตในกระบวนการผลิตโดยยึดสมาชิกในทีมทำงานเป็นหลัก ถือเป็นปัญหาเชิงจริยธรรมที่ต้องแก้ไข

๔. บางเรื่องใส่เสียงดนตรีประกอบเรื่อง ซึ่งทำให้กลบเสียงการให้สัมภาษณ์ของแหล่งข่าว ทำให้ไม่สามารถดึงดูความสนใจจากผู้ชมได้เท่าที่ควร

๕. การนำภาพมาจากแหล่งอื่น แม้ว่าผู้ทำจะให้เครดิตภาพแล้วก็ตาม แต่ควรขอเจ้าของภาพด้วย เพราะเป็นเรื่องการละเมิดลิขสิทธิ์ ซึ่งผู้ผลิตจะต้องให้ความสำคัญในเรื่องนี้

๖. การออกเสียงในบทบรรยายควรใช้ภาษาไทยให้ถูกต้อง ออกเสียงให้ชัดเจน

๔. ผู้ทำต้องให้ความสำคัญในการระวังก่อนนำเสนอภาพที่ละเมิดความเป็นส่วนตัว ซึ่งเป็นเรื่องจริยธรรมที่สื่อมวลชนควรต้องยึดถือปฏิบัติ

๗. ประเด็นที่เลือกมานำเสนอดี ส่วนใหญ่เป็นเรื่องใกล้ตัว สามารถหยิบยกมานำเสนอให้สังคมเกิดความตระหนักถึงเรื่องที่เกิดขึ้น

๘. ควรให้ความละเอียดในทุกขั้นตอนการผลิต ได้แก่ ขั้นตอนการถ่ายภาพไม่ให้โฟกัสหลุด ต้องมีการวัดแสงให้ถูกต้อง ขั้นตอนการบันทึกเสียงให้ได้เสียงที่ชัดเจน

๙. ไม่ควรตัดต่อคำสัมภาษณ์ของแหล่งข่าว ซึ่งทำให้ผู้ชมขาดความน่าเชื่อถือ และถือว่าเข้าข่ายการกระทำจริยธรรมวิชาชีพสื่อมวลชน

๑๐. คณะกรรมการในปีนี้เห็นว่า ผลงานที่พิจารณามีความเหมาะสมที่จะได้รับรางวัล จึงได้แบ่งรางวัลเป็นประเภททั้งหมด 4 ประเภท ได้แก่ ประเภทวิถีชุมชน ประเภทอัตลักษณ์วัฒนธรรม ประเภทสิ่งแวดล้อม และประเภทข่าว ตามผลงานที่นำเสนอ

๒. ภาพรวมปี ๒๕๕๙

๑. เรื่องส่วนใหญ่เป็นการนำข้อมูลต่างๆไป มานำเสนอโดยใช้วิธีการลงเสียง ใส่ภาพประกอบ ตัดสลับกับการสัมภาษณ์แหล่งข่าวเท่านั้น ไม่ได้มีการเจาะลึก ไม่มีข้อมูลในเชิงลึกมานำเสนอ

๒. หลายเรื่องมีการนำเสนอในลักษณะที่ไม่ใช่สารคดีเชิงข่าว เพราะสารคดีเชิงข่าวจะต้องมีเรื่อง (story) ให้คนดูได้ติดตาม ในการทำสารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์นั้นผู้ทำต้องตอบตัวเองให้ได้ว่าเรื่อง (story) ที่ทำนั้นคือเรื่องอะไร แล้วจะเลิกไปในเรื่องนั้น

๓. ในแง่ของการผลิตผลงาน ในภาพรวมผลงานมีคุณภาพที่ไม่ได้ค่อยได้มาตรฐาน ทั้งในเรื่องของกระบวนการถ่ายทำ เช่น เรื่องการวัดแสง แสงเงาต่างๆยังไม่ถูกต้อง ฯลฯ ส่วนในเรื่องการตัดต่อก็มีหลายผลงานที่การตัดต่อยังไม่ดี เช่น เวลาปล่อยเสียงสัมภาษณ์แหล่งข่าว มีการเอาบทสัมภาษณ์มาชนๆกันส่งผลให้เกิดการสะดุดของภาพ(ภาพแตง) หากจำเป็นต้องใช้เสียงสัมภาษณ์ตรงจุดนั้นมาชนกัน/มาต่อกันจริงๆ ก็จะต้องมีการปะภาพ (insert) ตรงช่วงรอยต่อตรงนั้นเพื่อไม่ให้ผู้ชมรู้สึกสะดุดและทำให้มีความต่อเนื่อง

๔. การใช้เพลงประกอบในหลายผลงานมีการนำเสียงมาใช้ประกอบมากเกินไป ซึ่งในสารคดีเชิงข่าวนั้นไม่ควรเน้นการใช้เพลงประกอบ แต่ถ้าจำเป็นต้องใช้ก็ต้องเลือกใช้เฉพาะที่มีความสำคัญและมีที่มาที่ไป เช่น เพื่อนำเข้าเรื่อง หรืออาจจะเป็นช่วงเปลี่ยนจังหวะ/เปลี่ยนสถานที่ ฯลฯ แต่ต้องไม่ใช่เพลงประกอบตลอดเรื่อง จนกลบเสียงบรรยาย(voice over) และกลบเสียงสัมภาษณ์ กรณีที่เป็นสารคดีเชิงข่าว จะต้องไม่ใช่เพลงในช่วงเสียงบรรยาย และเสียงสัมภาษณ์

๕. การทำสารคดีเชิงข่าว ควรจะเลิกไปที่เรื่องใดเรื่องหนึ่ง เช่น หากพูดถึงปัญหาชาวนา ก็จะต้องเลิกไปที่ชาวนาที่ประสบปัญหานั้นจริงๆ ไม่พูดถึงภาพรวมหรือข้อมูลทั่วไปเท่านั้น

๖. หลายเรื่องที่ส่งเข้าประกวดนั้นประเด็นดี เป็นเรื่องใกล้ตัว และบางผลงานสามารถพัฒนาต่อไปได้ แต่ในขณะที่เดียวกันก็มีหลายผลงานที่ประเด็นดี แต่การผลิตกลับไม่มีคุณภาพ

๗. บางเรื่องอาจสับสนเสียงในการถูกร้องเรียนจากหน่วยงานต่างๆเพราะเป็นการกล่าวหาลอยๆโดยไม่มีหลักฐานหรือบางครั้งก็เป็นการพูดแบบเหมารวม ดังนั้นผู้จัดทำจึงควรระมัดระวังและนำเสนอข้อมูลให้รอบด้าน

๘. ผู้จัดทำต้องศึกษาในเรื่องกฎหมายให้ชัดเจน รวมทั้งต้องระมัดระวังไม่ให้นำเสนอนั้นละเมิดสิทธิมนุษยชน ละเมิดสิทธิเด็ก รวมทั้งจะต้องไม่ให้นำเสนอนั้นนำไปสู่การสร้างความเกลียดชัง หรือการแบ่งแยกเกิดขึ้นในสังคม ดังนั้นในการทำงานจะต้องคำนึงถึงการนำเสนอผลงานมีคุณค่าและมีจริยธรรมจรรยาบรรณตามหลักการของวิชาชีพสื่อมวลชนด้วย

#